

БУКВАР

за първи клас

1.

ПРОСВЕТА
Основано
1945 г.

*Владимир Попов
Мария Бунева
Лилия Вълкова*

БУКВАР

за първи клас

Илюстрации

Маглена Константинова

1.

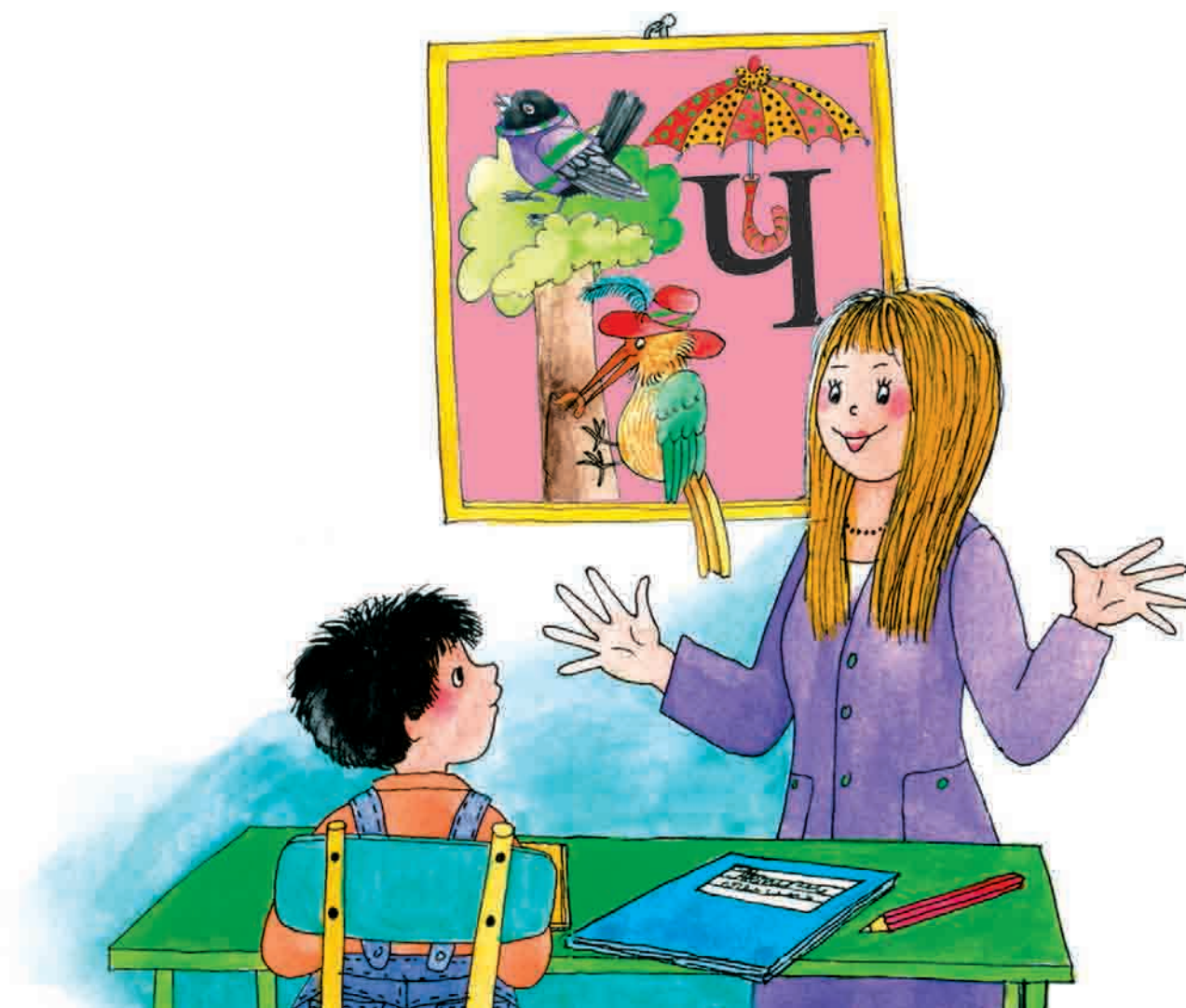
Просвета
София

Учебникът е одобрен със заповед № РД 09–568/02.08.2002 г.
на министъра на образованието и науката.

Оценители на съдържанието: Моника Начева, Красимира Кирилова, Веска Йосифова,
Диана Стоянова-Костова и Ирена Миланова

Оценители на графичния дизайн и здравно-хигиенните изисквания: Стефан Груев, Петър Добрев,
Регина Далкалъчева, Параскев Фереджанов и Красимира Деспотова

© Владимир Стефанов Попов, Мария Симеонова Бунева-Стойкова, Лилия Евгениева Вълкова, 2002 г.

© Буян Йорданов Филчев – художник на корицата, 2002 г.

© Маглена Иванова Константинова – художник на илюстрациите и графичен дизайн, 2002 г.

© „Просвета – София“ АД, всички права запазени.

ISBN 978–954–01–1234–3

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд
Ее	Жж	Зз	Ии	Йй
Кк	Лл	Мм	Нн	Оо
Пп	Рр	Сс	Тт	Уу
Фф	Хх	Цц	Чч	Шш
Щщ	Ъъ	ь	Юю	Яя

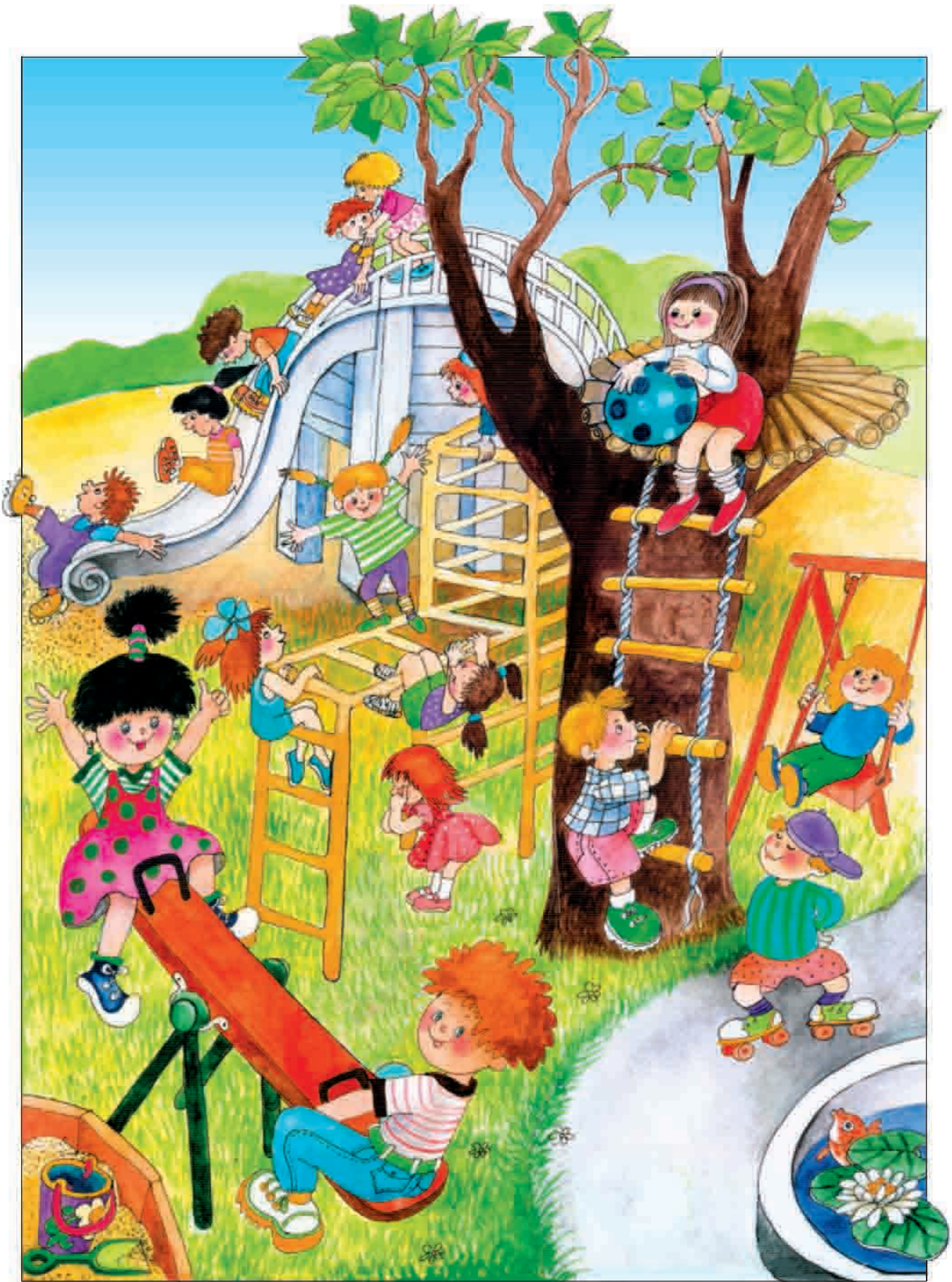

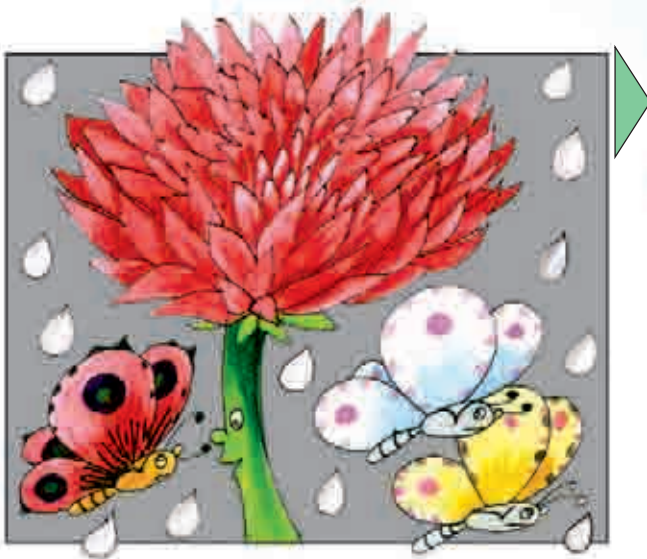

_____ .

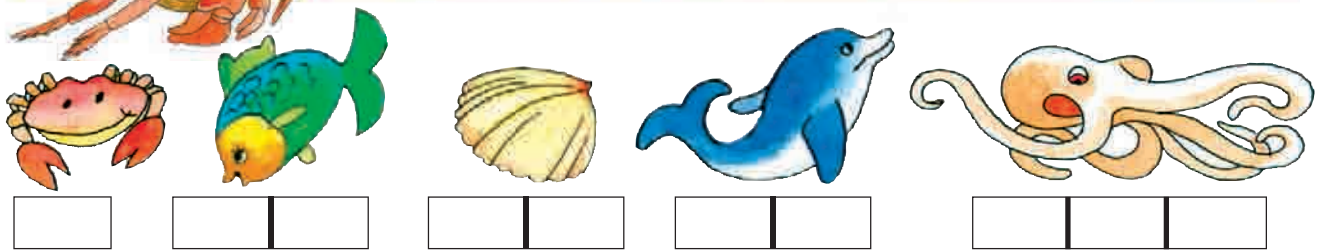
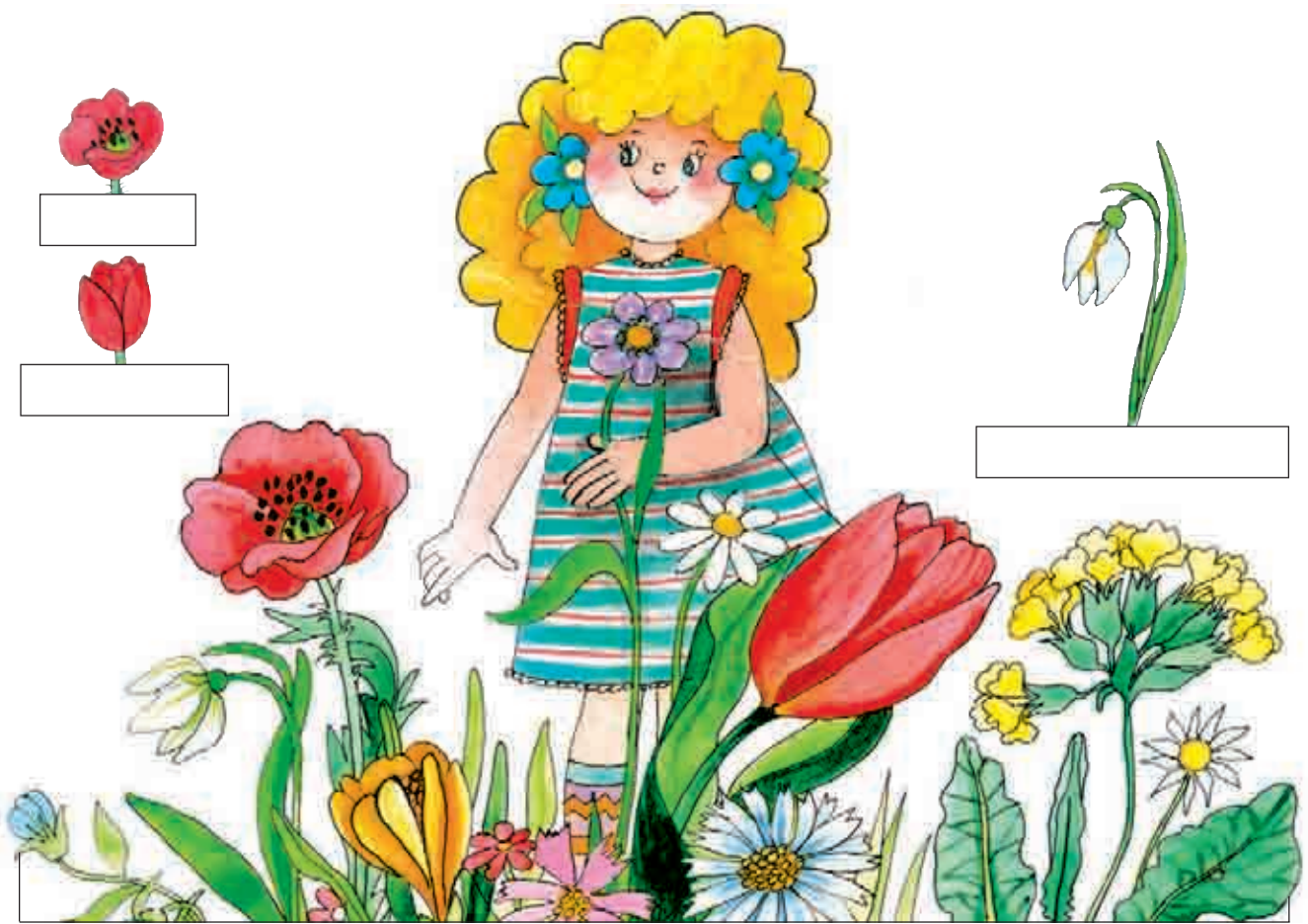

_____ .

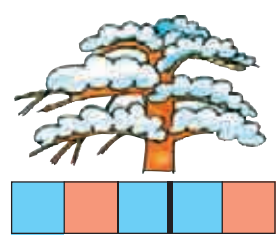
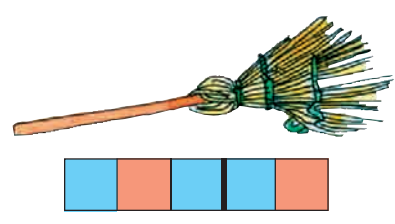
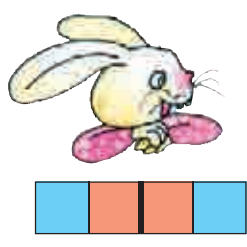
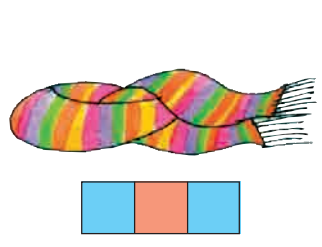
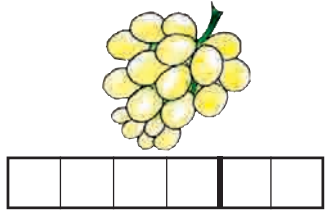
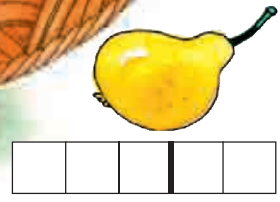
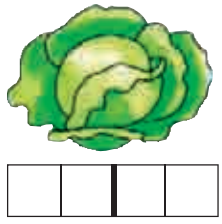
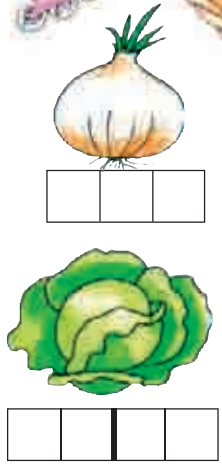
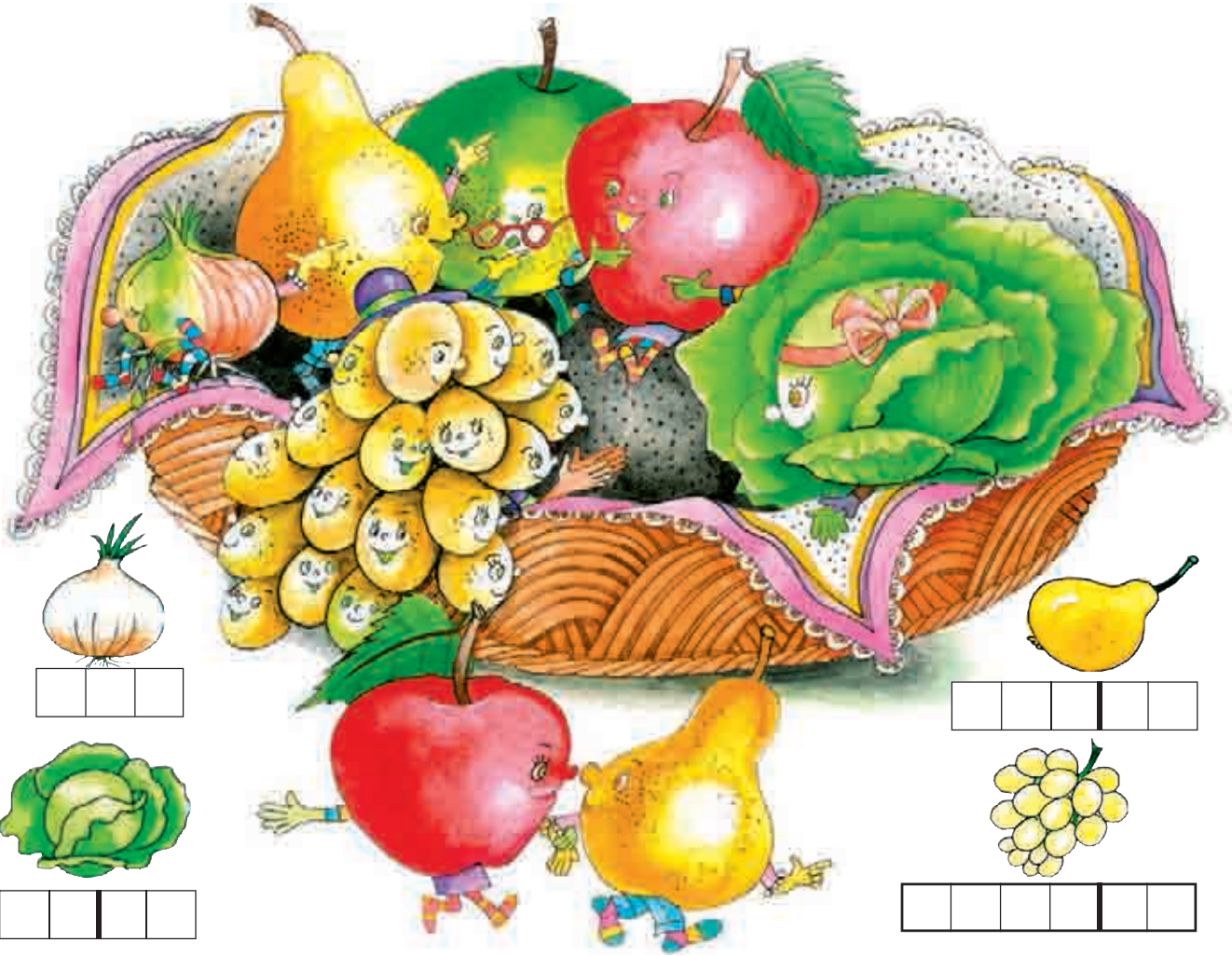

_____ **E** _____ .

_____ E
_____ .

E

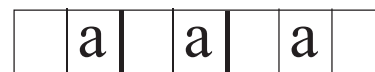
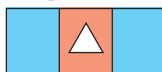

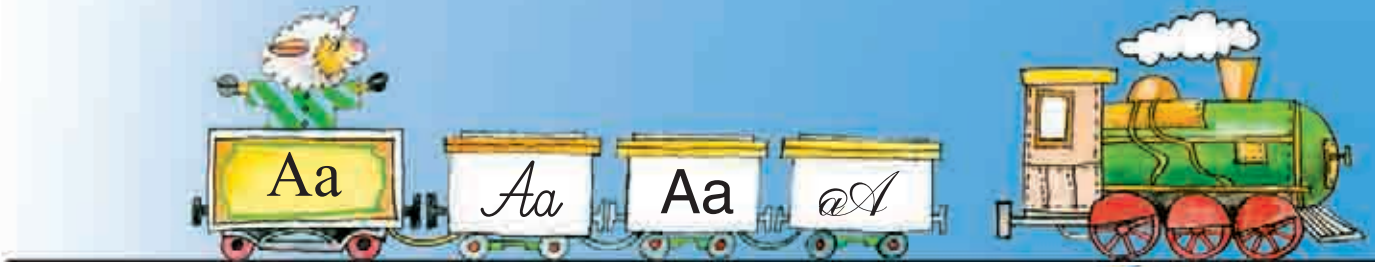
Aa

Aa

a

a a

A a

a

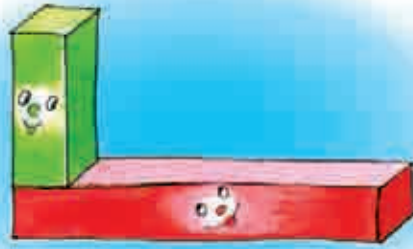

_____ , a _____ .

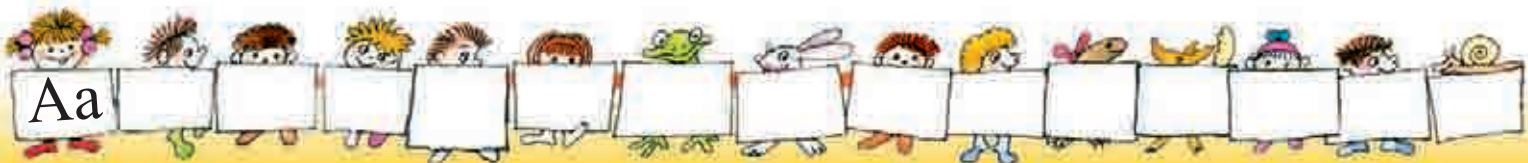
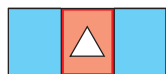
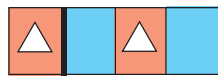
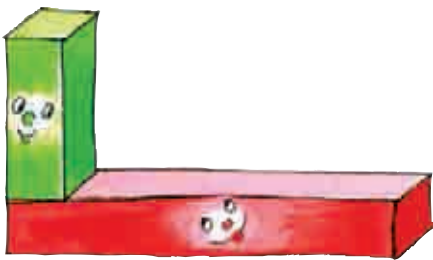

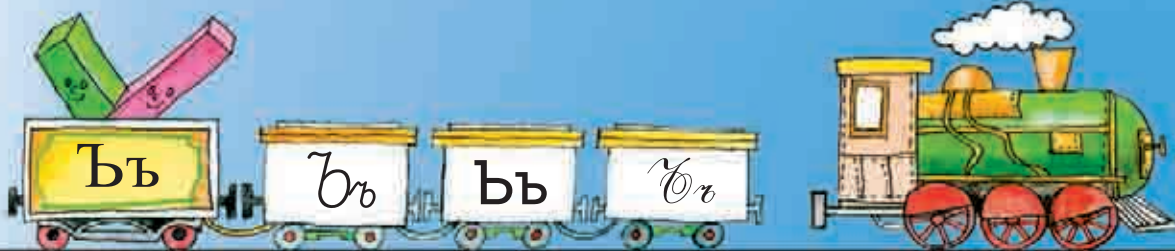
Ъъ

Ъъ

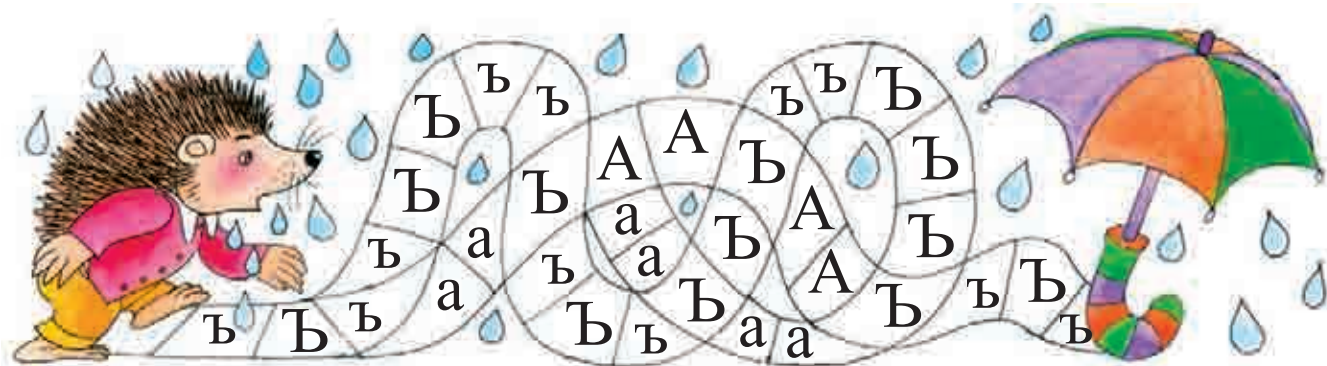
	Ъ	
--	---	--

		Ъ	
--	--	---	--

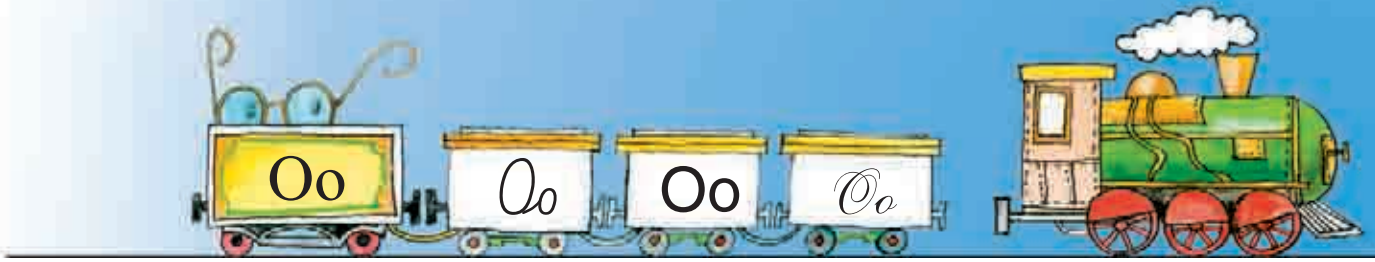
--	--	--	--	--

О		а
---	--	---

о		ъ
---	--	---

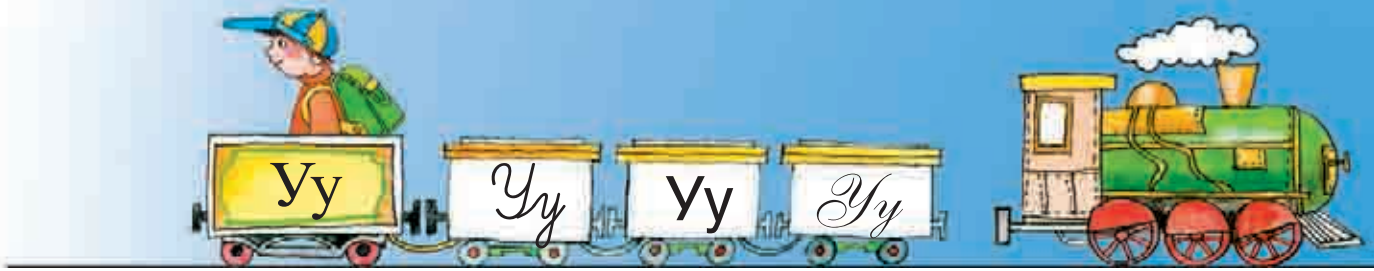
--	--	--	--	--	--	--	--	--

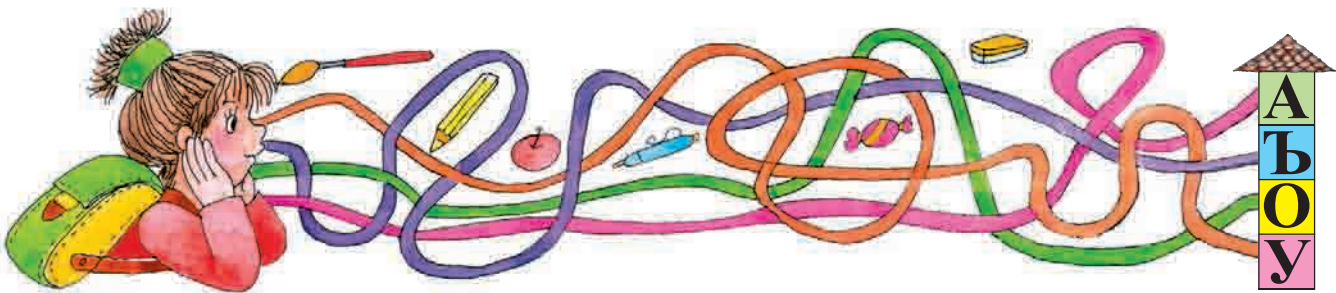
у	а
---	---

о	у
---	---

--	--	--	--	--

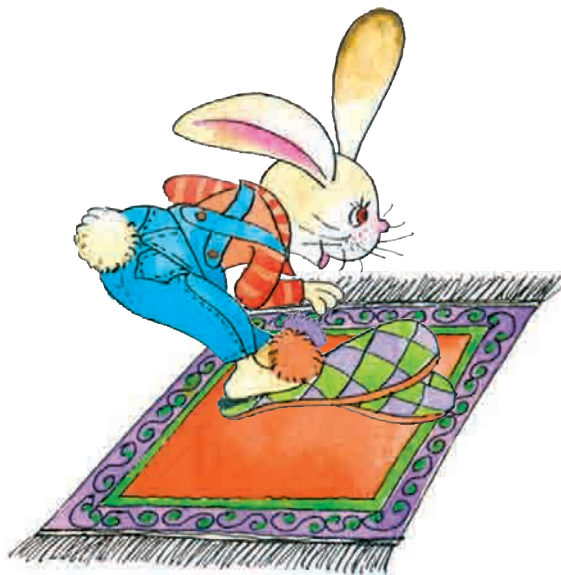
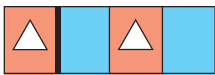

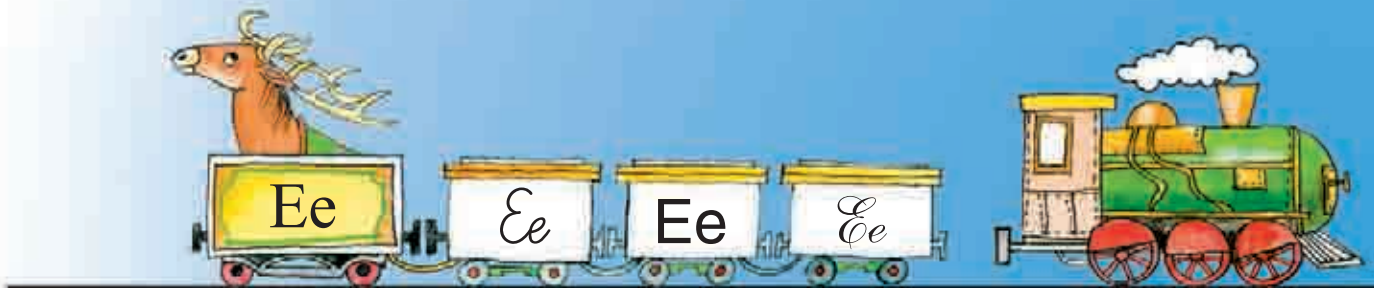
Ee

Ee

Е и

о е

е

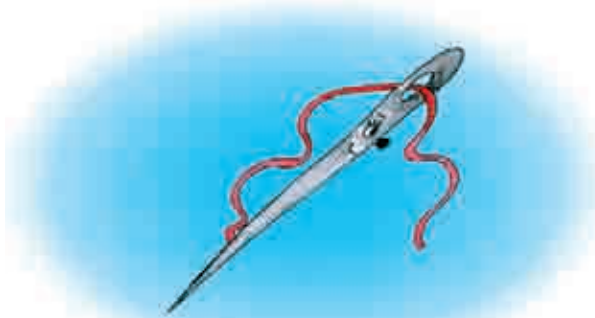
.

Ии

Ии

и а

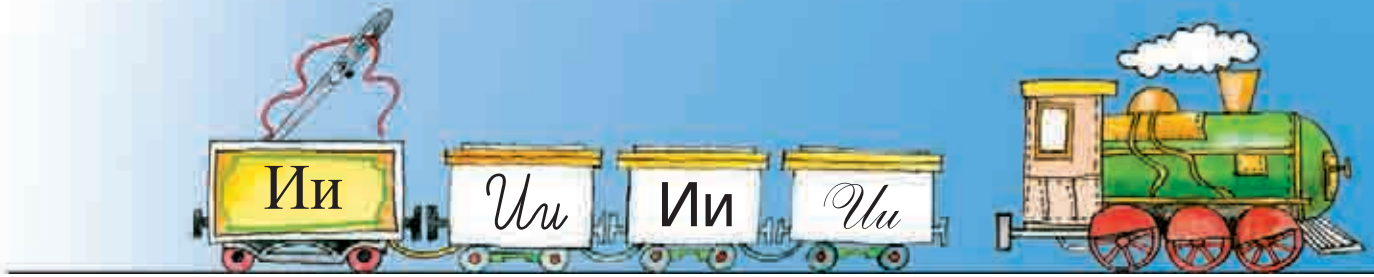
о и а

и а

И

	И	а
--	---	---

--	--	--	--

И	а
---	---

И	а
---	---

и

<table border="1"> <tr><td> </td><td>а</td><td> </td></tr> </table>		а		<table border="1"> <tr><td> </td><td>о</td><td> </td></tr> </table>		о		<table border="1"> <tr><td> </td><td>е</td><td> </td></tr> </table>		е										
	а																			
	о																			
	е																			
<table border="1"> <tr><td> </td><td>ъ</td><td> </td></tr> </table>		ъ		<table border="1"> <tr><td> </td><td>у</td><td> </td></tr> </table>		у		<table border="1"> <tr><td> </td><td>и</td><td> </td></tr> </table>		и										
	ъ																			
	у																			
	и																			
<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>							<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>							<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>						

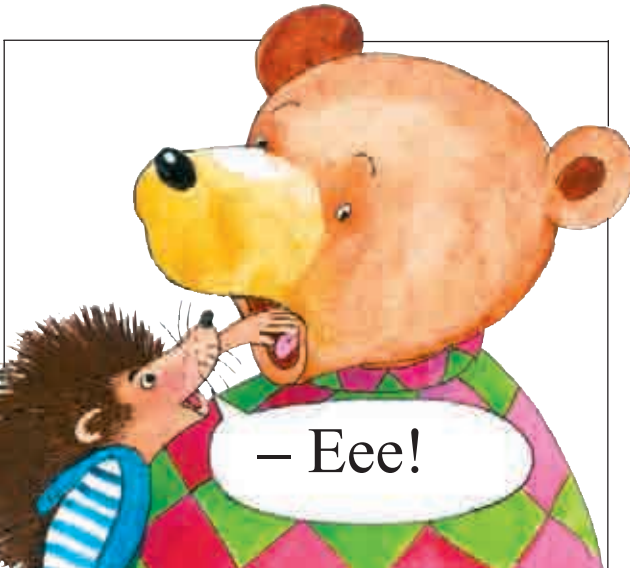
--	--	--	--	--	--

, а

--	--	--	--	--	--

.

Мм

Мм

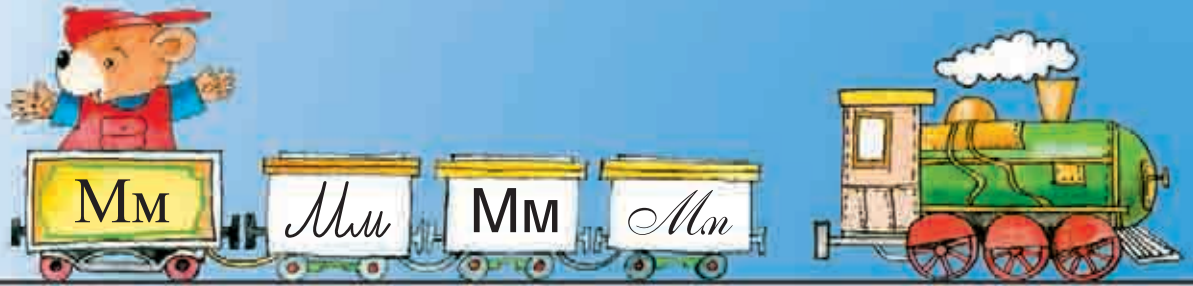
△	■	■	■	△	■	■	■	△	а	△	а	о	и				
ма		мъ		мо		му		ме		ми							
ам		ъм		ом		ум		ем		им							

– Мамо, мамо!

мама мие Еми Мими

Мама мие Еми.
Еми мие Мими.
Мама мие
и Еми, и Мими.

Нн

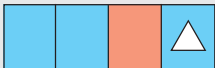

Нн

на нь но ну не ни
 ан ън он ун ен ин

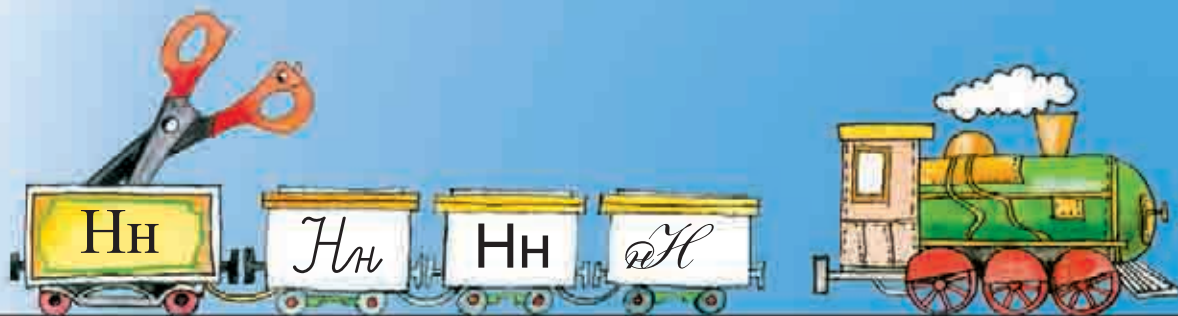

 А
 И → на

 Не
 Ни → но

Нани, Нона, нани-на.
 Нани, Нона, мамина!

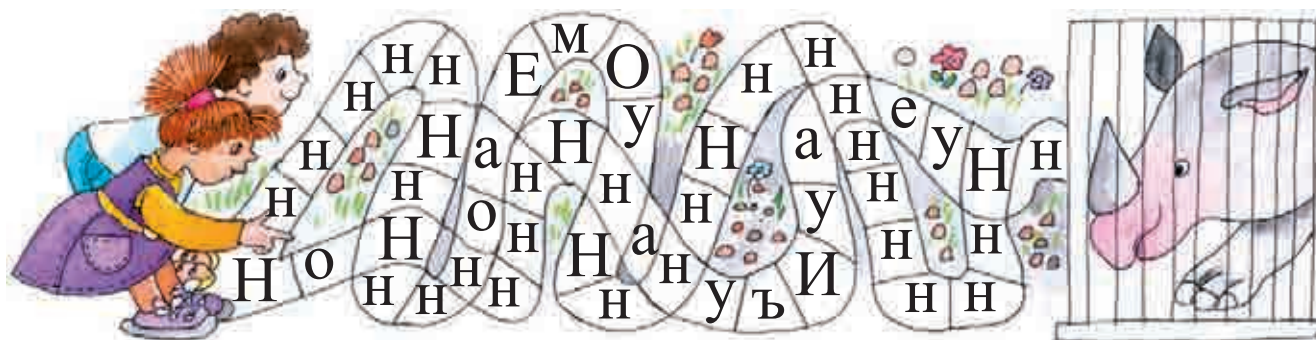

Нина мина ние мене

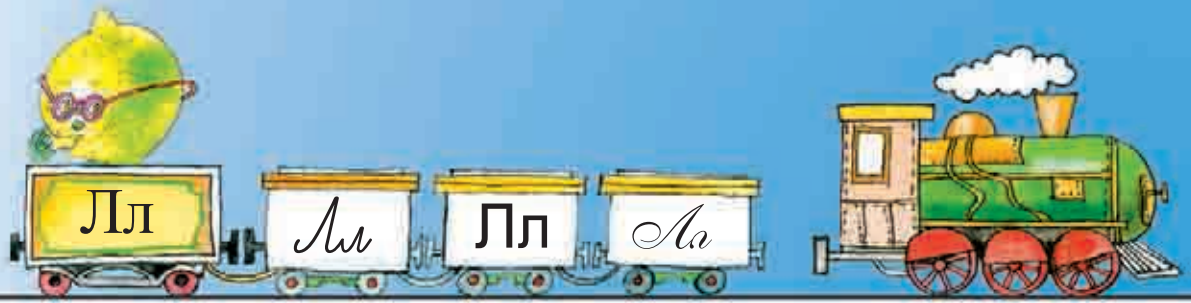
Нина не мина.
И Нено не мина.
Но Ани мина.
– Не, Ани, не!

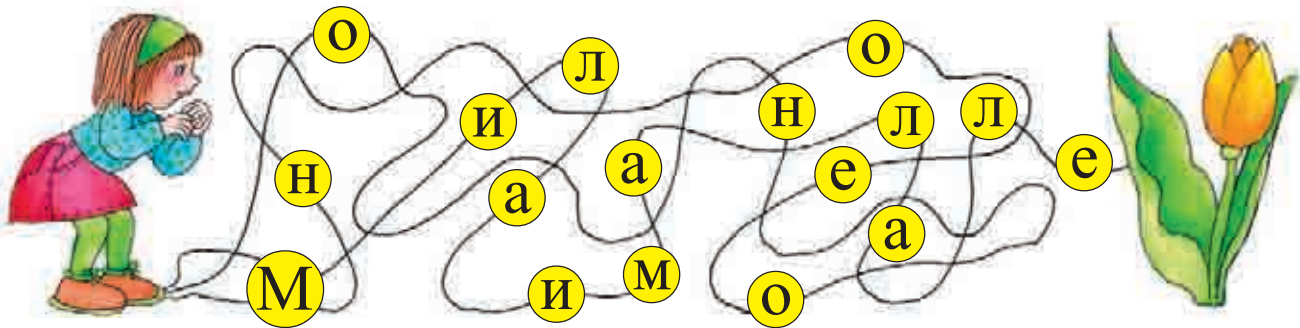
Милен Емил Елена

Ало

- Ало! Ало, Милен ли е?
- Не, не е Милен. Емил е.
- О, Емиле! А Милен?
- Милен е у Елена.
- Ало... ало!

Мама ли малини е мила,
или мила е и Лила?

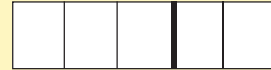
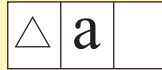
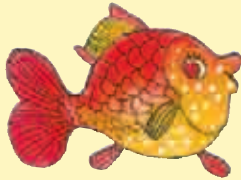

Рр

Рр

ра ръ ро ру ре ри
 ар ър ор ур ер ир

Ре
 ро → ни

ра → но
 на

Рано е. Ръми.

Рени намери .

Намери и .

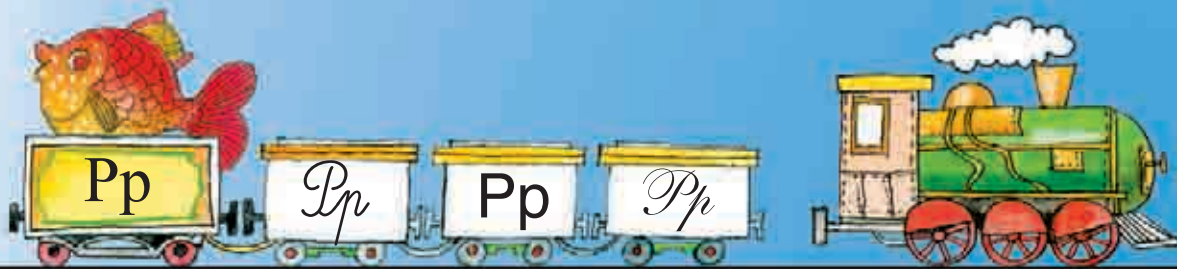
– Ура, имам и .

А Орлин?

Орлин има на рамо.

Румен ролери Ирина
Нора уморена Марин

Нора е на ролери.
И Ирина е на ролери.

А Марин е на .
– Ирина, ела!
Но Ирина е уморена.

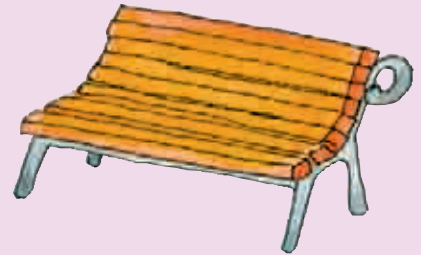
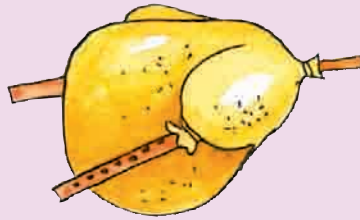
Лора мери Мими.

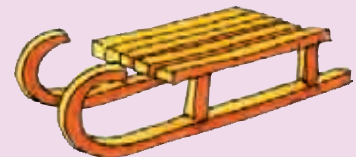
Йй

Уу

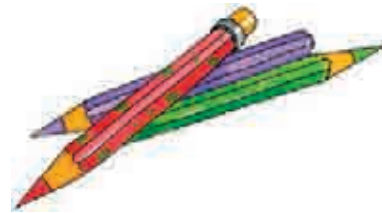
йо ай
ой ей

МОЙ

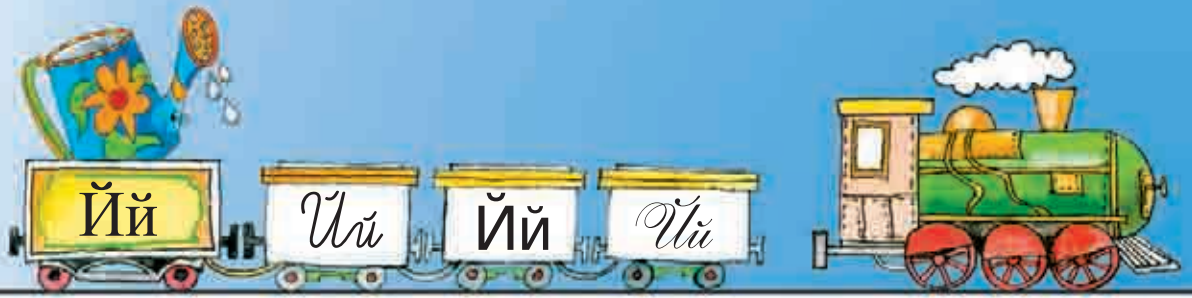
МОИ

- Налей на Мими.
- Налей на Еми.
- Налей и на Йоана.

май рой Райна

Май е. Има рой

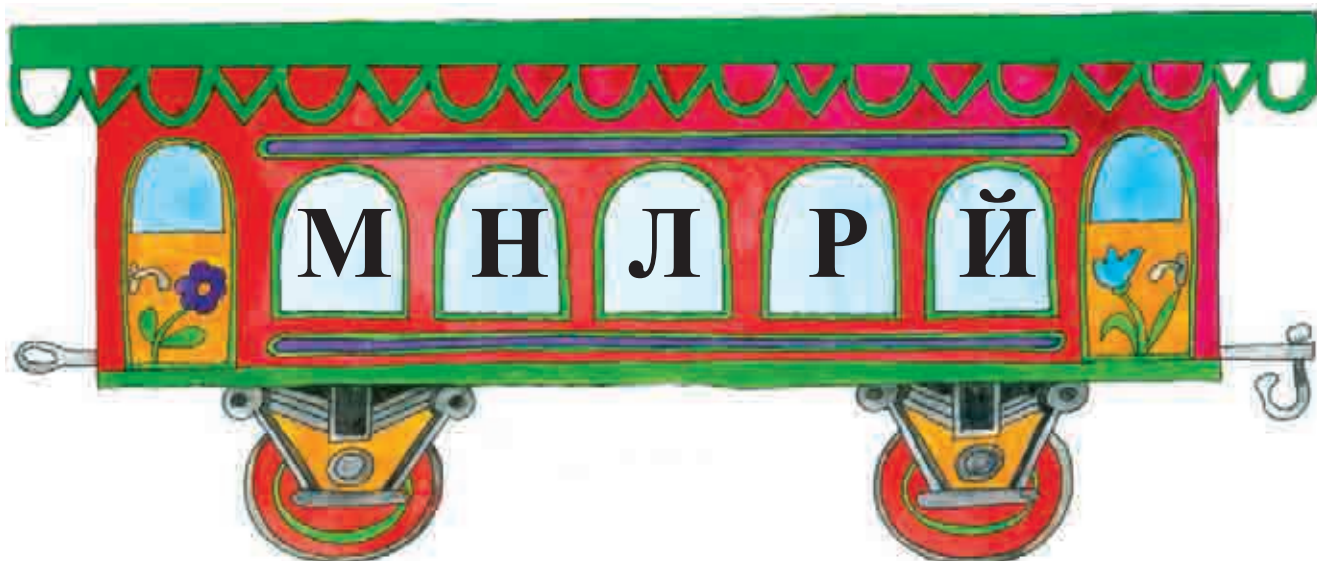

Райна е на

Муна е маймуна умна,
рони нара умно Муна.

--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

лу → ла → ле
 ну →   → ни

мо → ма
      → ре

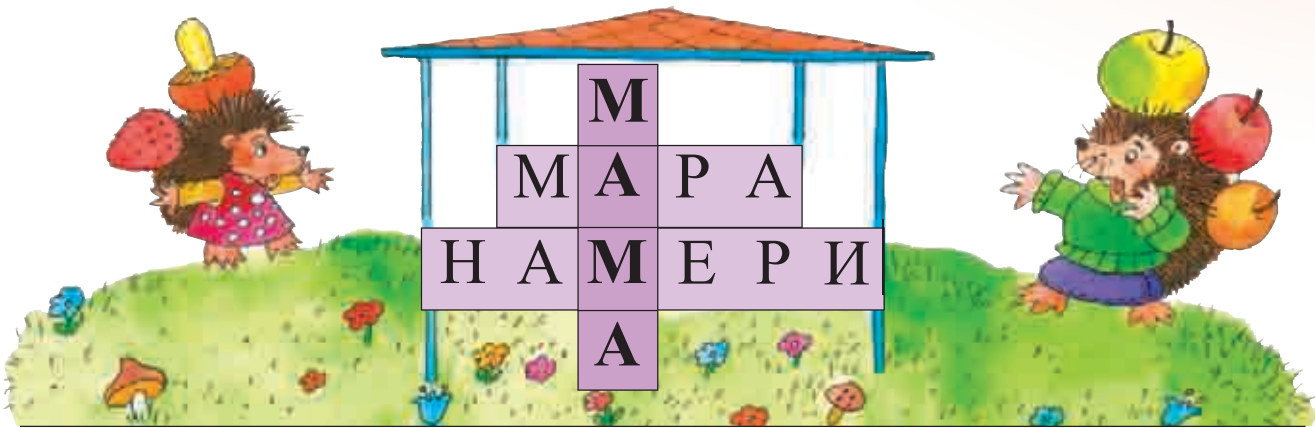
на
 ум → но
      → ни

мо
 ра → ло
      → но

ролери
 маймуна

Нели лимон
 Рила луна

Ана ↔ ала ↔ или

Емил   •

Елена   •

Бб

Бб

△

△

а

а

ба   бъ   бо   бу   бе   би
 бра   бръ   бло   бру   бре   бри

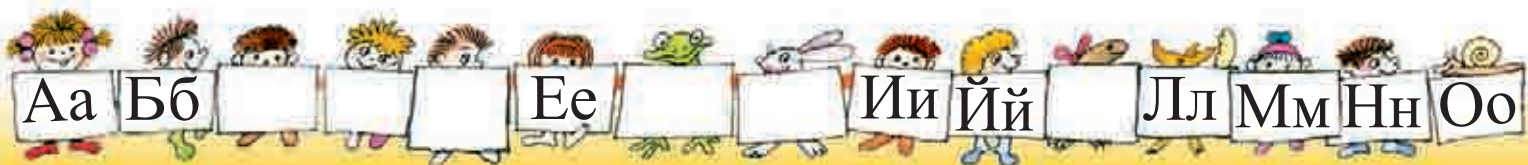
ба
 ри → ба

бе
 не → бе

бо
 би → ли

Боби

Бай Боре намери бобър.
 А на бора има бръмбар.
 – Бау-бау! – лае Боби.
 Боби бобъра ли лае или бръмбара?

банан бонбон балон

алабала

Банани и балони

Банани и балони,
балони и банани.
Балони – на Ани!
Банани – на Мони!

Има и бонбони!
Бонбони – и на Ани,
бонбони – и на Мони!

Баба Бона бере доб.

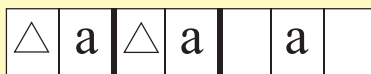
Баба Бона обра доба.

Пп

Пп

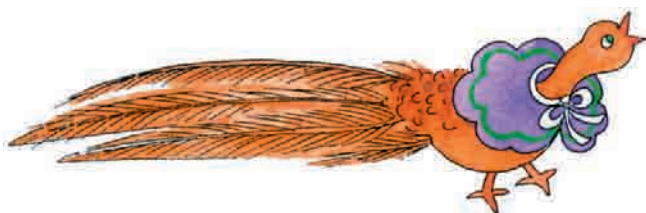

па   пъ   по   пу   пе   пи
 пра   пръ   пло   пру   пре   при

по → ла
 пи → ле
 ли → па
 ла → па
 лу → па

Поли и Моли

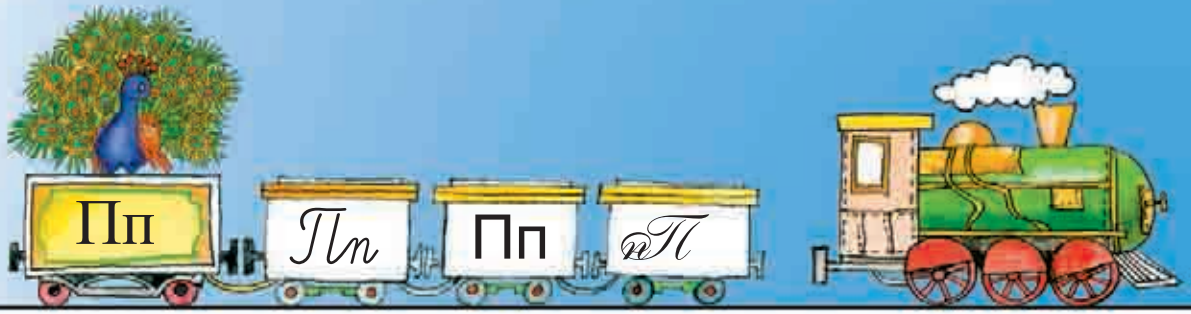
Поли помоли
 пауна Моли:
 – Моли, попей на Поли.

Но Моли не пее.
 Наперен е Моли.
 Не пее – и май не умее.

Пламен планина Пирин перо

На Пирин

Пламен е на Пирин планина.
 На Пирин има ели и мури.
 Но има и бури. Пламен намери
 перо на орел.
 Премина елен.
 Пламен пее:
 – Планино, Пирин планино...

Племе пее на мита.

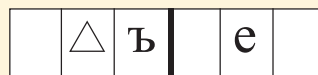
бере – пере	боли – поли	бѐли – пели	ПОП ↔
-------------	-------------	-------------	----------

Вв

Вв

ва   въ   во   ву   ве   ви
 вра   въл   вле   вре   ври   вли

лъв
 лов
 лев

нов → а
       → о
       → и

прав → а
       → о
       → и

Вени и Вили

Вени и Вили,
 Вили и Вени
 рано ранили,
 брали невени.

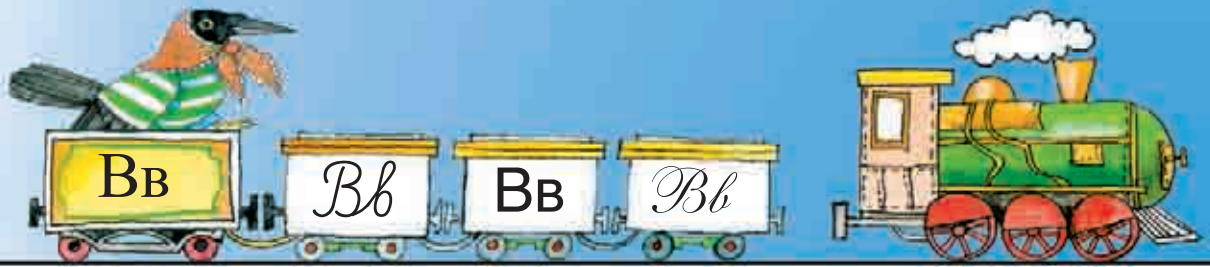

Рано невени
 брали и вили
 Вили и Вени,
 Вени и Вили.

Павлина плевти плевели.

Варна Велин Волен вана вълна̀ волно

Море и вана

Велин е на море във Варна. Има вълни. Велин не плува, а е във вана.

И Волен е на море. Плува волно. Буйна вълна̀ облива Волен. Нали е в море, а не във вана!

Рибар и врани

Иван е на вира. Лови риба. Но има и врани. А има ли врани, има и белѝ.

МОЛИВ – МОЛИВИ

ПАЛАВ – ПАЛАВИ

ЛОВ
↔

Фф

Фф

фа   фъ   фо   фу   фе   фи
 фра   фла   фор   фир   фре   фри

фер
 фир → ма
 фур →

На фара

Февруари е.

Има бурни вълни. Минава .

На припламва фенер.

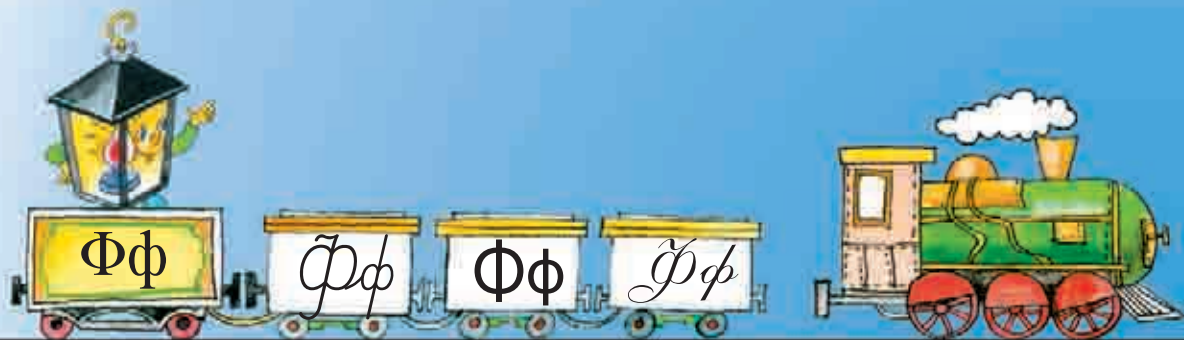
Филип пали фара.

Вали.

Но Филип е на фара.

Филип февруари Фани фланела

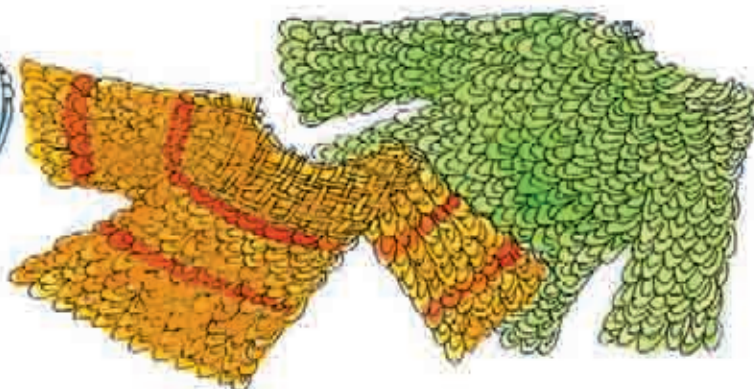

Фланели

Баба е оплела фланели
и на Филип, и на Нели.

– Бабо, а на Фани фланела?

– И на Фани баба е оплела.

Фани има нова фланела.

вар – фар

вани – Фани

рефер
↔

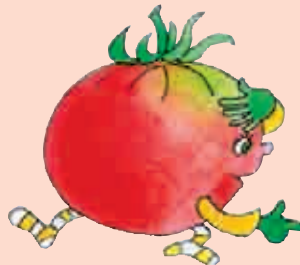
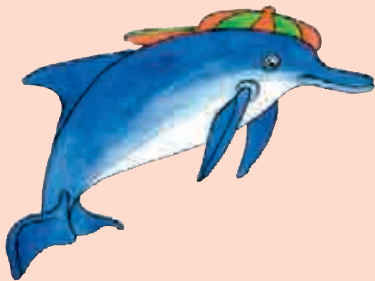

Дд

Dg

да   дъ   до   ду   де   ди
 дра   дър   дро   дру   дле   дли

дом   ред
 дим   лед
                   мед

млад → а
           → о
           → и

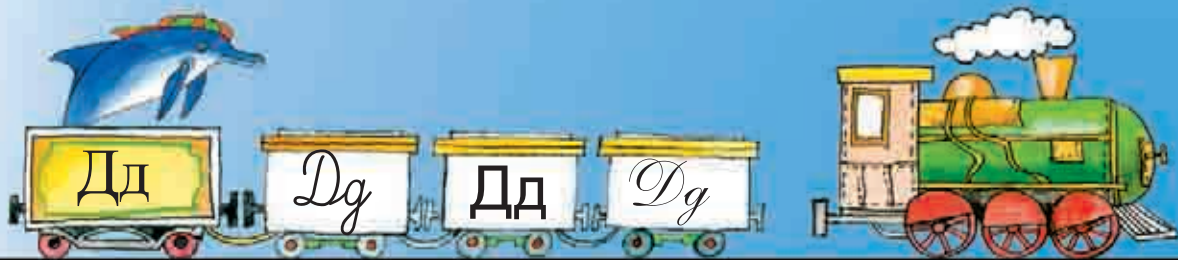
– Добър ден, мамо.
 – Добър ден, Дани.

– Ало, добър ден. Дани ли е?
 – Да, Добри. Дани е.
 – Дани, ела у дома. Имам ново домино.
 – Добре, Добри. Идвам.

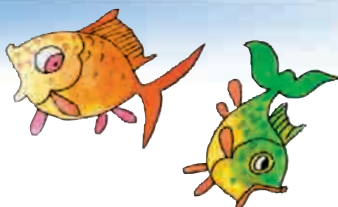

Додо делфин добър един мида

Додо
1.

Имало делфин на име Додо.
Додо имал дом до вълнолом.
Бил добър и умен. Умеел да пее:
– До, ре, ми, до-о... до-до... Додо!
Един ден бурни вълни пробудили Додо.
И риби, и миди онемели. Додо бил у дома.
Една вълна ударила дома му.

Добра дума добро прави.

народ – народи

лебед – лебеди

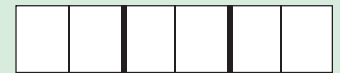
водопад – водопади

Тт

Тт т

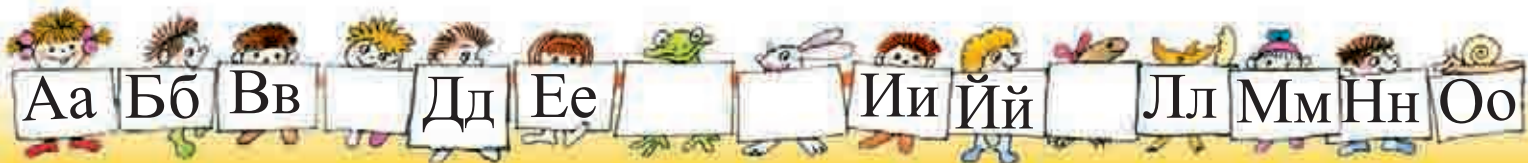
та   тъ   то   ту   те   ти
 тра   тръ   тро   тру   тре   три
 тен   трон   пет   плет
 тон   трън   път   плат

та → па   тор → та
 ту → па   → ба

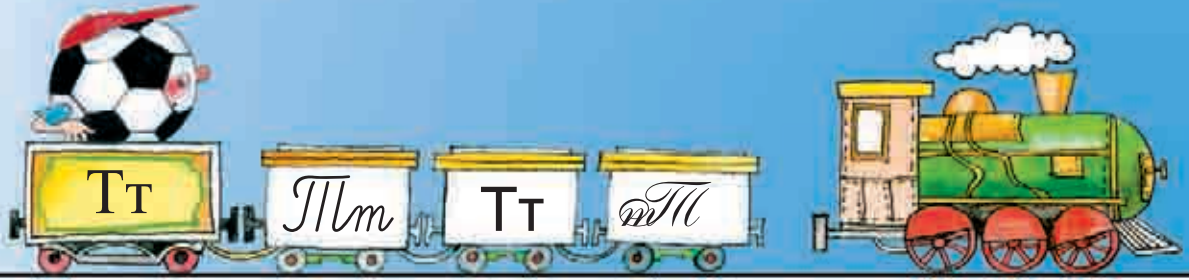

Тип-топ

Тип-топ е робот. Той мете и плете.
 Тип-топ прави и торти. Води пудела
 Тото навън.
 Тип-топ има брат.
 Братът на Тип-топ е бил на Луната.

дете трепна политна преплита

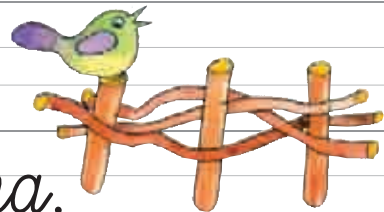
Додо
2.

Помните ли делфина Додо?
И тъй, една вълна ударила дома му.
Трепнал вълноломът. Там имало дете.
То политнало над морето.
Но Додо бил долу. Поел детето.
Умирил вълните.
Морето пеело:
– Додо... Додо...

Петър плет плете,
по три пръта претлита.

дом – том

ден – тен

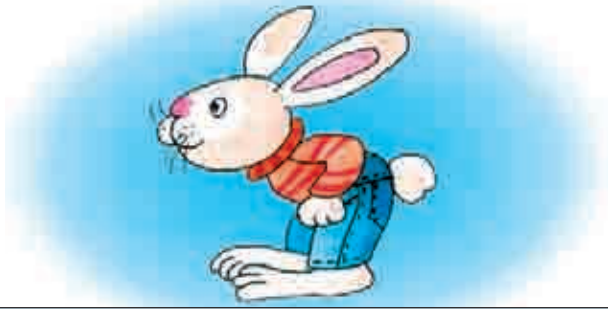
бод – пот

дим – тим

ПОТОП
↔

Зз

Зз

за   зъ   зо   зу   зе   зи
 зла   зра   зло   зре   зле   зли

Зо → ра   ро → за
 За → ра   ло → за
           бу → за
           бо → за
           ри → за

Ла → зар   бърз → а
 ло → зар   → о
 па → зар   → и

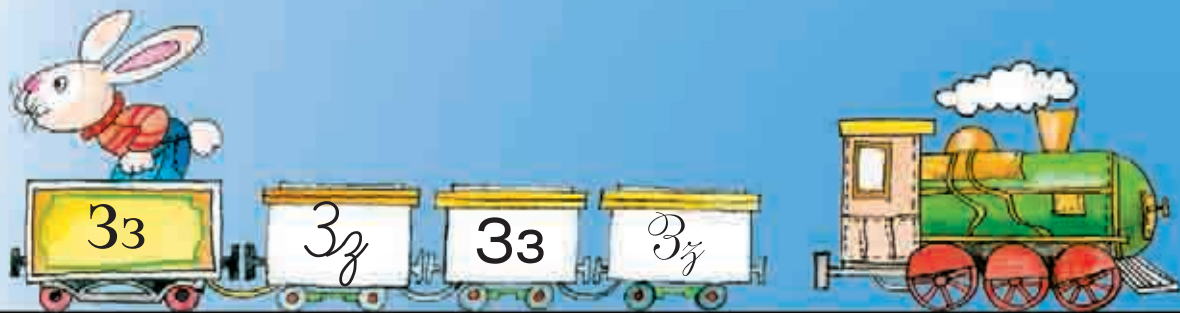

Имен ден

Звънна рано телефон
 и разбуди ни дори.
 Пита Зора от зори
 риза ли да подари
 или роза на Антон.

звезда зъзна езеро наблизо мръзна заледен

Зима

През зимата и звездите зъзнат.
Луната лази по небето.

Долу е езерото. Зимата му е метнала
риза от лед. Наблизо мръзнат брезите.

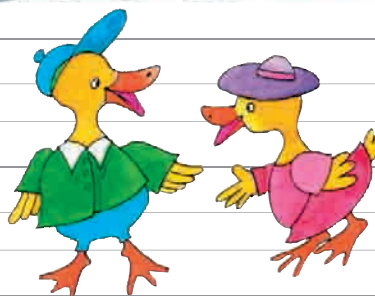
Пътуваме по заледен път.

По-бързо на топло! По-бързо у дома!

– Здравей, Роза.

– Здравей, Лазаре.

залез – залези

подлез – подлезии

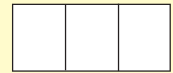
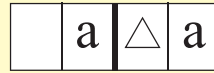
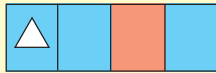
водолаз – водолази

Сс

Сс

са съ со су се си
 сла слъ сто сту сре сли

син
 сън

сам
 сом

се → но
 се → ме
 се → ло

о → са
 ру → са
 ро → са
 бо → са

Слон и балон

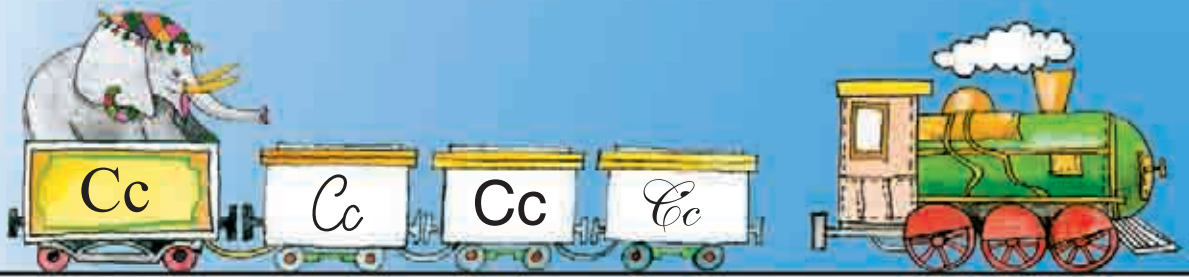
Слон се подслонил
 под един балон.
 Умен слонът бил –
 имал си подслон.
 Но нали балонът
 бил подслон на слона –
 силно се надул.

Бум!
 И от балона –
 ни следа над слона.

Симеон спортист стадион студен

Симеон

Симеон е спортист. През ден тренира на стадиона. Симеон е атлет.

Но днес е студено. Атлетите са в залата. Само Симеон е навън.

Той е упорит – тренира.

Здрав и силен е Симеон.

По телефона

Слави: Самолет! Самолет!

Стефан: Само лед ли? Само лед ли?

Слави: Де продават сладолед?

Стефан: В самолет ли? В самолет ли?

зън – сън

зее – сее

зърна – сърна

роза – роса

сос
↔

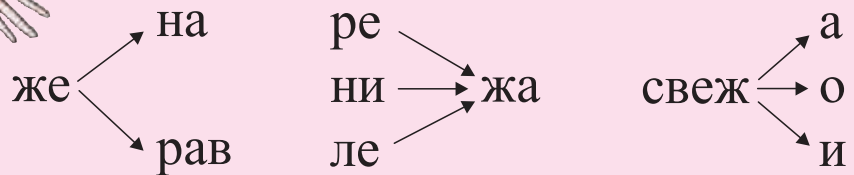
Жж

Ж ж

жа жъ жо жу же жи
жал жъл жен жел

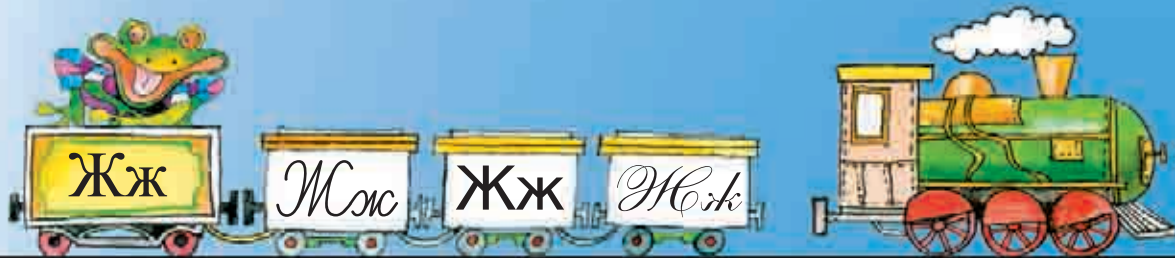

По релсите

Жам-жин! Жин-жам!
Звънва, светва, сипе плам.
По железни релси май
се задава жълт трамвай.

жена жътва жъна жито
задружно рожба Божана изведнъж

нежен
↔

Жива вода

Живеели задружно мъж и жена.
Но имали болна рожба – Божана.
Било по жътва. Мъжът жънел
житото. Молел се Божана да оздравее.
Изведнъж наблизно избил извор.
Мъжът се прибрал с бистра вода
в стомната. Дал на Божана да пие.

– Тате, здрава съм! – продумала
Божана.

От извора се леела жива вода.

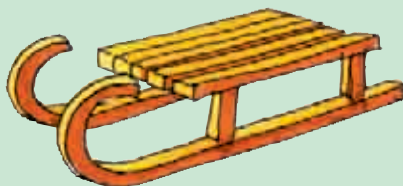
Дваж мери, веднъж ружи.

Шш

Шш

ша шъ шо шу ше ши
шли шлъ шло шлу шна шну

шал
шил

браш
праш
страш

но

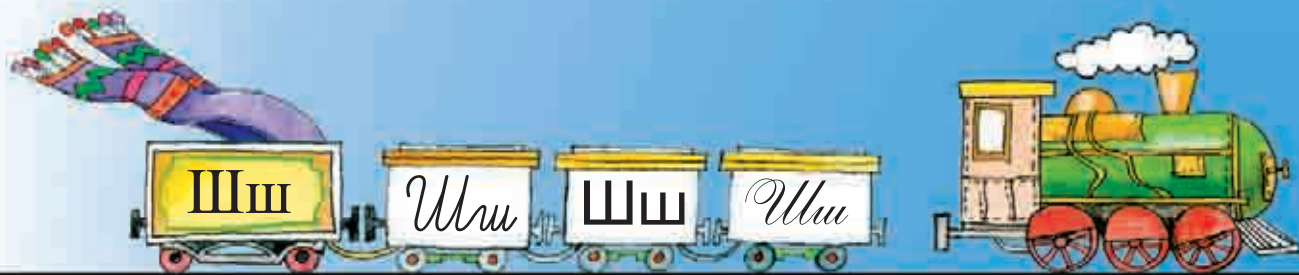
Домошари

Шаро домошар е.
Все по двора шари.
У дома си шета.
И шаранът Шари
пълен домошар е.
Под водата шета.

Зимата завари
двама домошари.

шушна шарен шепна шейна слушам шумно

Два шала

Два шала си шушнат в автобуса:

– Виж ме, шарен съм.

– Пипни ме, топъл съм.

Шаловете са на Мишо и на Сашо.

Шумно е. Сашо и Мишо си шепнат:

– Имаш ли шейна?

Шаловете са наострили уши.

Не шушнат, само слушат.

Мишо и Сашо слизат от автобуса.

И шаловете слизат.

Иде ред на шейните.

Шисе на шосе се суши.

жал – шал

жест – шест

жило – шило

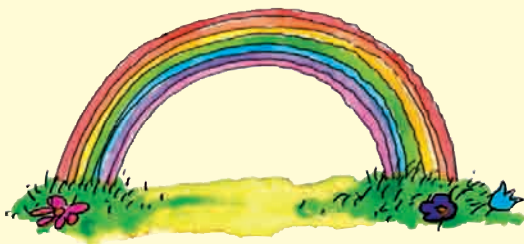
ШИШ
↔

Гг

Гг

га   гъ   го   гу   ге   ги
 гра   гръ   гло   гру   гла   гри

га →   а
 го →   о
 ги →   и

друг →   а
           →   о
           →   и

благ →   а
           →   о
           →   и

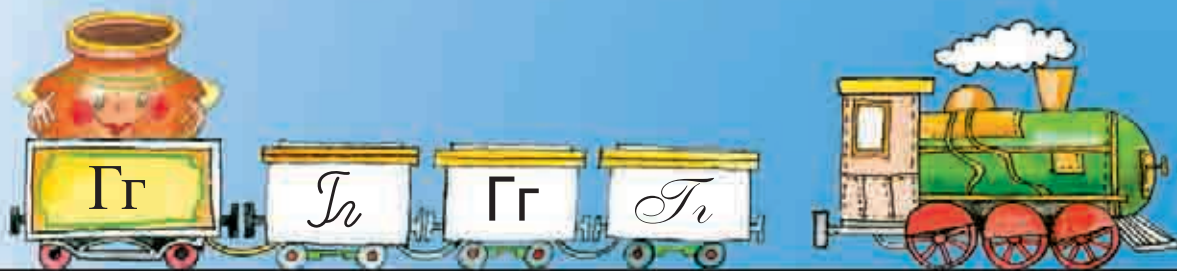

Дъга

След дъжда грейна дъга.
 – Да минем под дъгата! – гледа
 нагоре Гергана.
 Дълго догонваме шарената дъга.
 Но стига ли се дъгата?

греда гвоздей гардероб гнездо
неразделен газиран гордо

Гого и Гу-гу

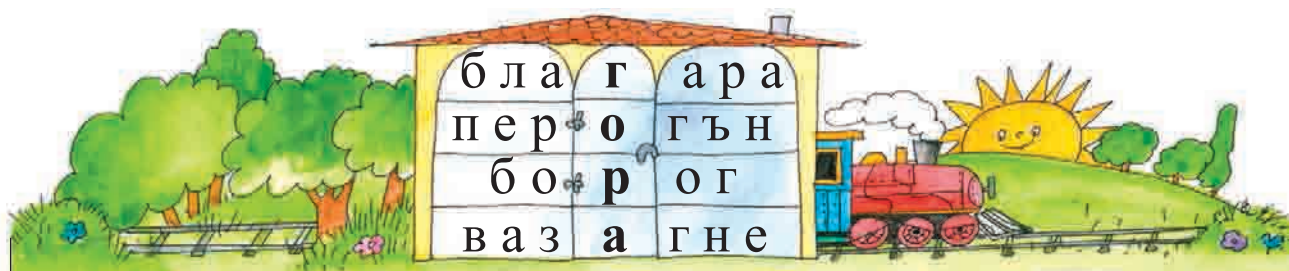
Били ли сте на тавана у Гого Гъльбов?
Там има греди, гвоздеи и стар гардероб.
В него е гнездото на гълъба Гу-гу.

Гого и Гу-гу са неразделни. Виждали сте ги
лете пред гарата. Гу-гу пие вода от фонтана.
А Гого пие газирана вода.

После гордо си тръгват. Гого Гъльбов
и гълъбът Гу-гу на рамото му.

Рано ранила Тергана.

Кк

Кк

ка   къ   ко   ку   ке   ки
 кла   кра   кло   кро   кли   кри

лак
 лък
 лек
 лик
 лук

ко →
 ку →   ла

ре →
 рь →   ка

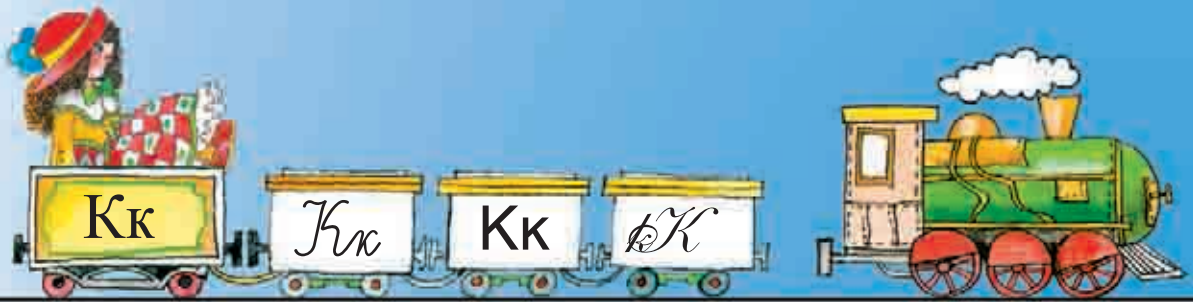
Калинка

Малката калинка
 като балерина
 през дъжда премина
 с мокра пелеринка.

Ала и с настинка!

китара подарък колко музика коте татко

Китара за Катето

Татко купи китара на Катето.

Подаръка постави до леглото. Като се събуди Катето, да го види веднага.

В тъмното котето намери китарата. Задърпа струните. Китарата звънна.

А Катето сънуваше сън – има китара. Китарата свири сама.

Колко нежна музика!

Катка по катка вир става.

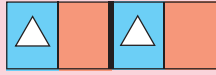
лодка	гледка	сладка	Радка	Недка	капак
-------	--------	--------	-------	-------	-------

Дж
дж

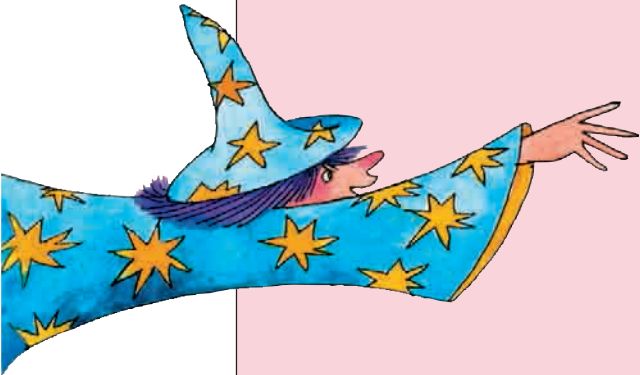
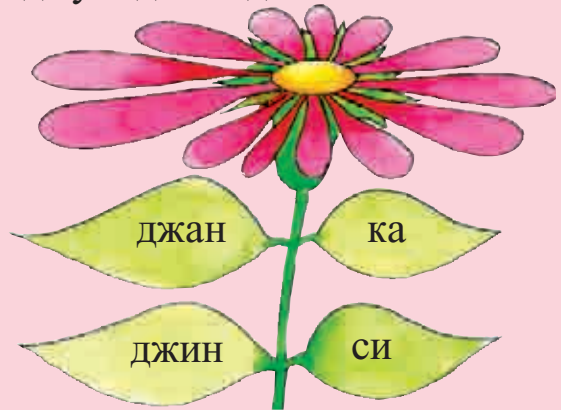
Дж
дж

д ж у д ж е

джа джо джу дже джи

дjob
джоджен
джувка
Добруджа
Джебел
Тунджа

Бъди здравО

Джафка Мурджо:
– Джаф, джаф, джаф!
Тъй ми казва:
– Бъди здрав!
– Здрасти, Мурджо,
джаф, джаф, джаф!
Тъй му казвам:
– Бъди здрав!

тенджера манджа джинси джип движа джапанка

Джип и тенджера

Имало една лъскава тенджера.
Била горделива. Не слушала съвети.
Не готвела манджи.

Тръгнала из града по джинси.

Имало и един лъснат джип. Бил много надменен. Не се движел по правилата.
Не возел никого.

Карал из града по джапанки.

И на един кръстопът—

Търкулнала се тенджерата,
намерила си катака.

Чч

Чч

△ | | | |

ъ | | а | △

□ □ □ □ □ □

че → до
          → ло

пе →
те → че
се →
ре →

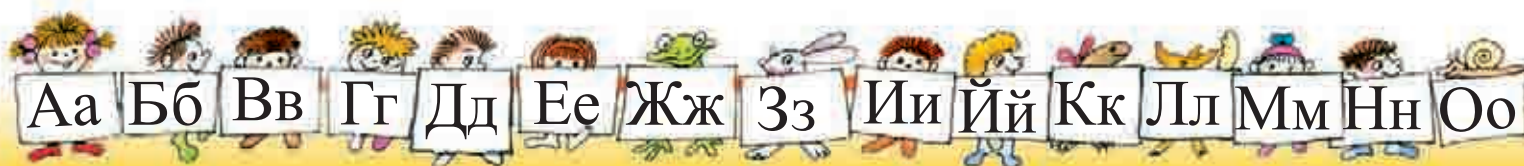
зъб – зъбче
лъв – лъвче
кръг – кръгче
град – градче
нож – ножче

Чик и Рик

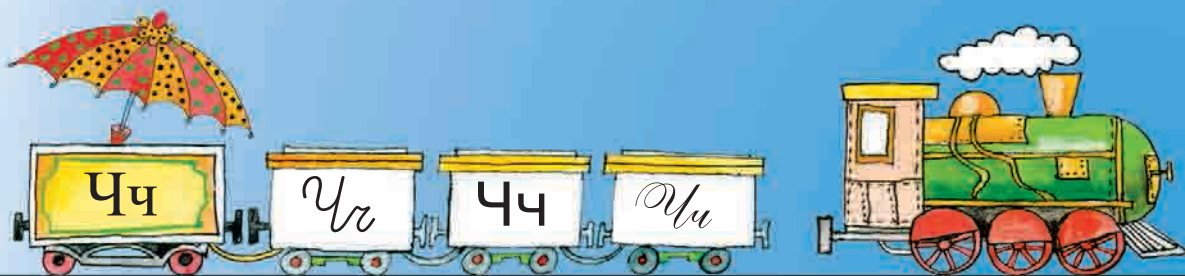
Чик-чирик, чик-чирик
чикчирикат Чик и Рик –
две наперени момчета
все от врабчовата чета.

Ето Чик. А ето Рик.
Всеки има си другарче.
Кълват шепя ечемик
като букви от букварче.

часовник Чавдар често учителка междучасие чуден

Часовникът на Чавдар

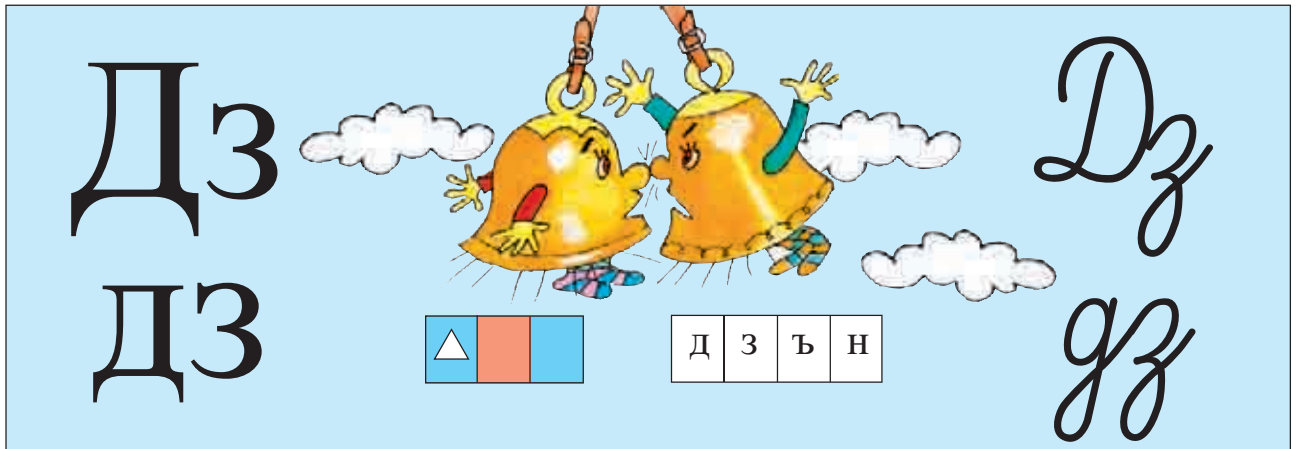
Чавдар има часовник. Често го гледа.
После пита учителката:
– Госпожо, колко е часът?
Учителката казва:
– Рано е за междучасие, Чавдаре.
Чавдар е ученик в първи клас.
Познава вече доста букви.
Но бърза да научи и чудната буквичка Ч.
За да знае винаги колко е часът.

Честит рожден ден!

Честит празник!

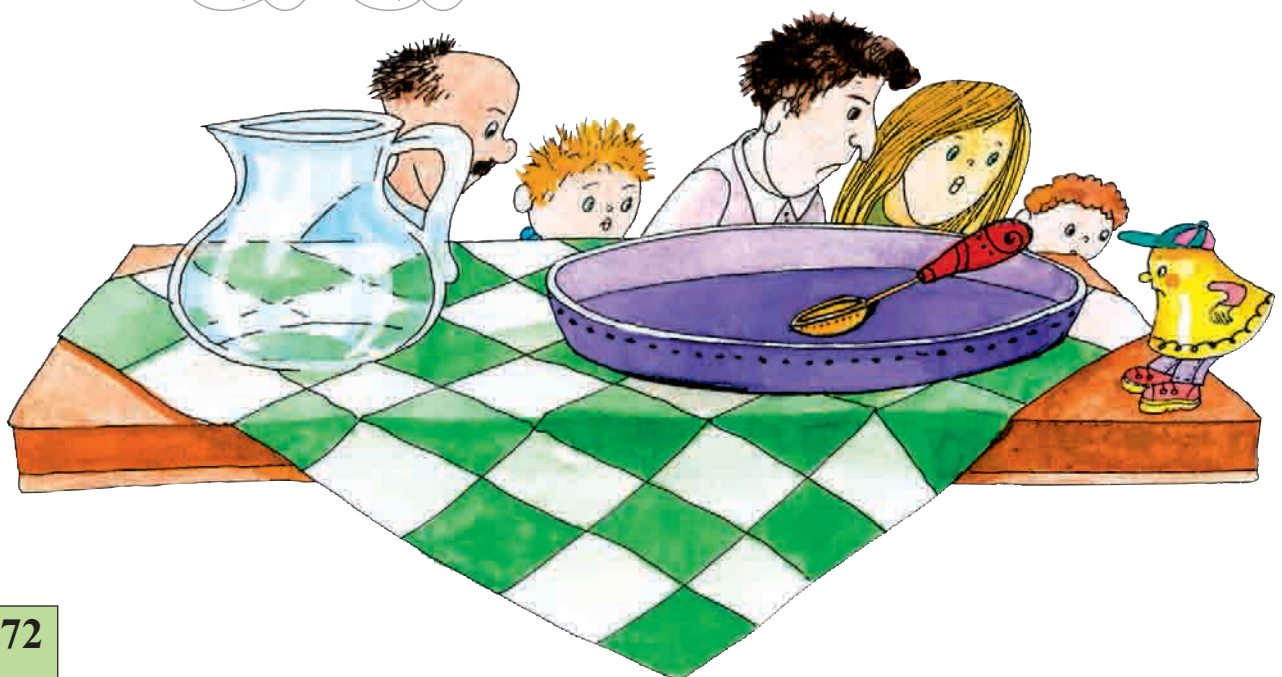

Звънчето Дзън-дзън

Чували ли сте за звънчето Дзън-дзън?
 То било чудно звънче. Можело да намира заровено злато.
 Когато минело над злато, звънчето дзънкало:
 – Дзън-дзън! Дзън-дзън!
 И наистина намирали злато.

Повикали звънчето Дзън-дзън в далечни земи.
 Там имало гладни и жадни.

Помолили Дзън-дзън да намери заровено злато.
Отишло звънчето и затърсило. Скоро звъннало:
– Дзън-дзън! Дзън-дзън!

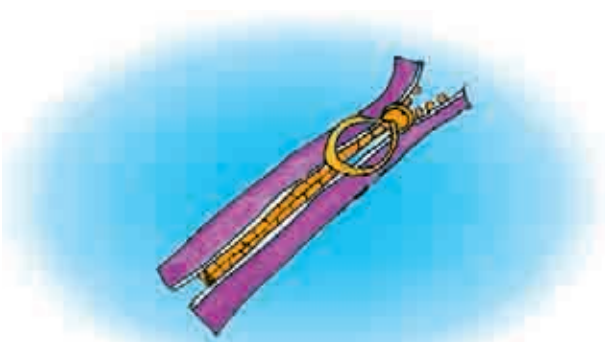

Разровили пръстта и– намерили книга.
В книгата със златни букви пишело:

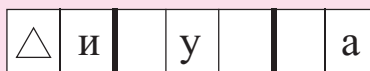
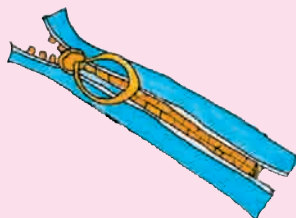

Чувате ли, и вашето звънче звънни:
– Дзън-дзън! Дзън-дзън!

Цц

Уу

цар →
 крал → ица
 лъв →
 шеви → ца
 певи →

дете – детенце
 коте – котенце
 гърне – гърненце
 петле – петленце

Цирк

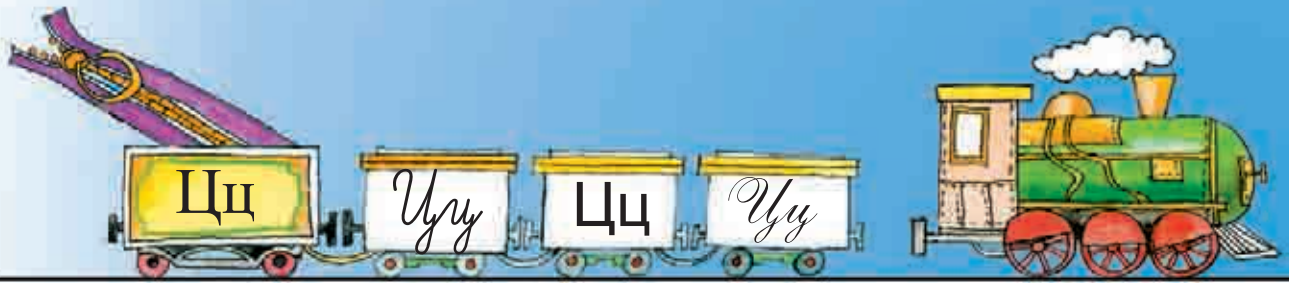
Слончо Цончо акробат е.
 Меца Цеца е факирка.
 Ние клоуни сме с бате.
 Всеки смешно пее, свирка –
 весели се, както може.

Викна мама: – Мили Боже,
кой у нас доведе цирка?

Цанка цвете сцена концерт сърце певица

На концерт

Сцената е осветена. А в залата Цанка стиска стрък цвете. Сърцето ѝ бие ли, бие.

Майката на Цанка е певица. Носи блуза с шевици и шарена престилка.

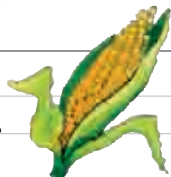
Концертът свърши. Цанка изтича на сцената. Колко са много певците! Как да познае майка си?

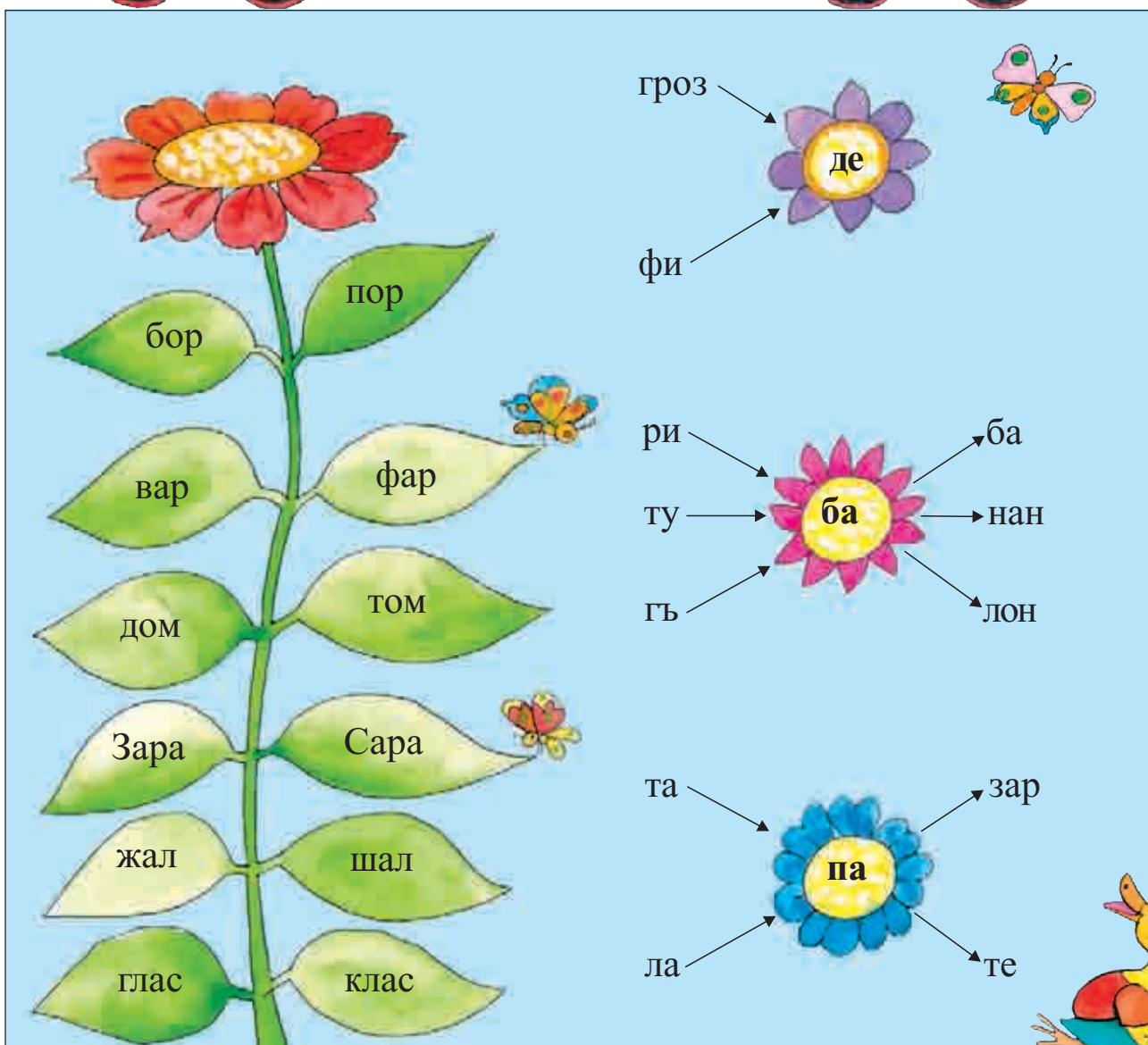
Изведнъж две ръце повдигат Цанка. Лека е като перце.

– Мамо, мамо! – извика Цанка.

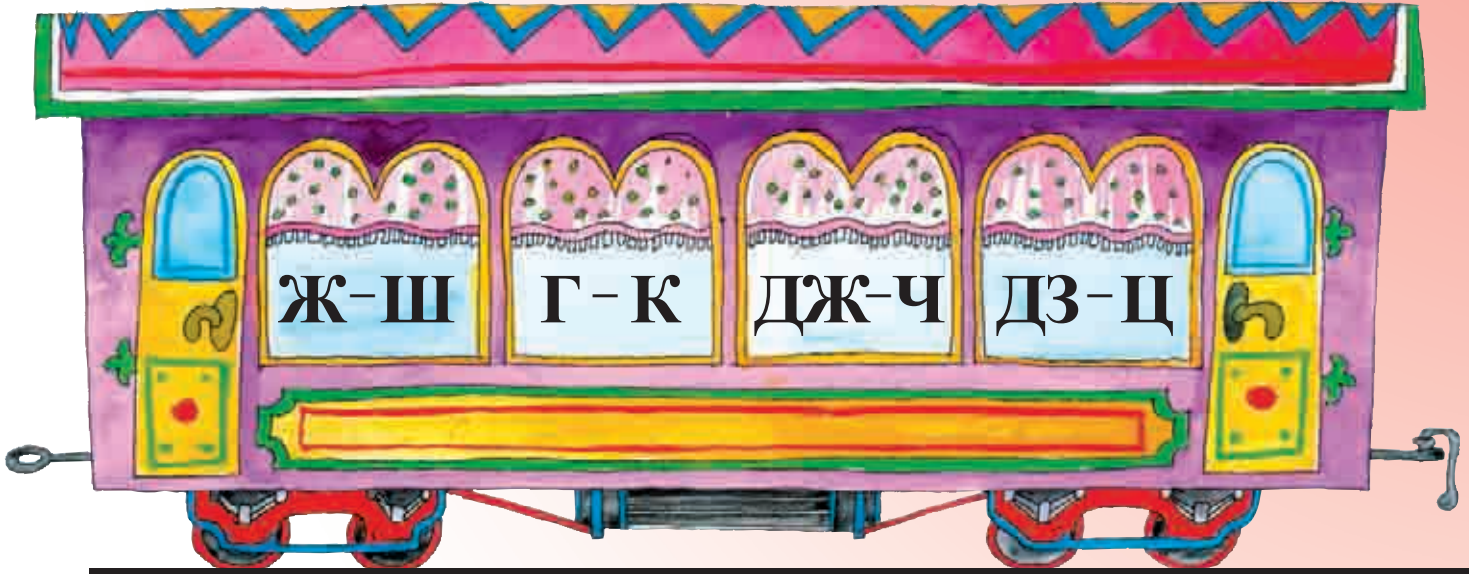

Златна царлица с руса косица.

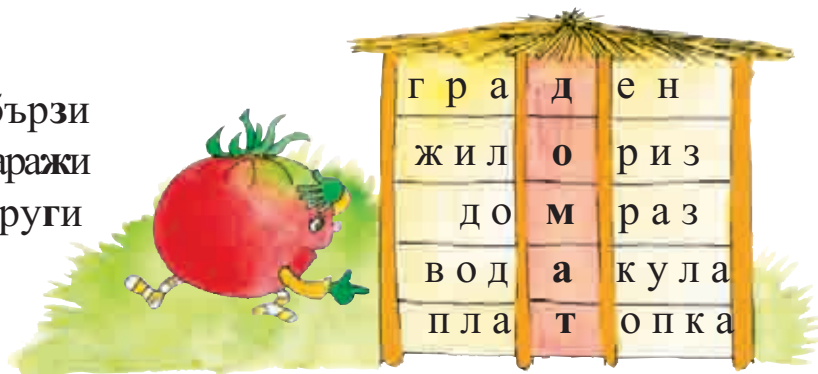

гълъб – гълъби   бърз – бързи
 прав – прави   гараж – гаражи
 млад – млади   друг – други

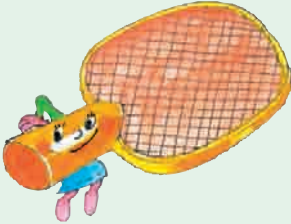
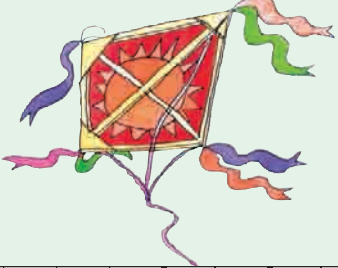

боб   беда   сладка
 поп   пета   Златка

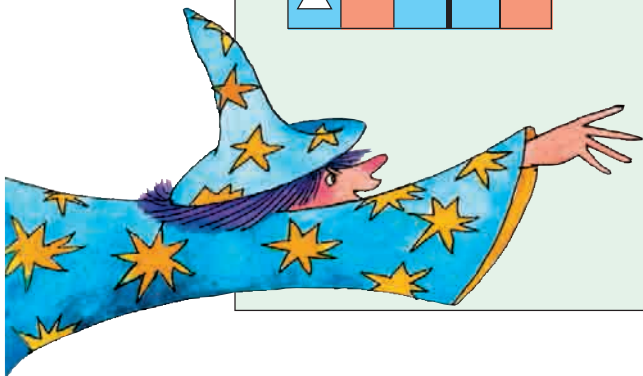

Хх

Хх

		
		
хор хол ход	пух сух дух	чух кух прах – брах плах – плъх

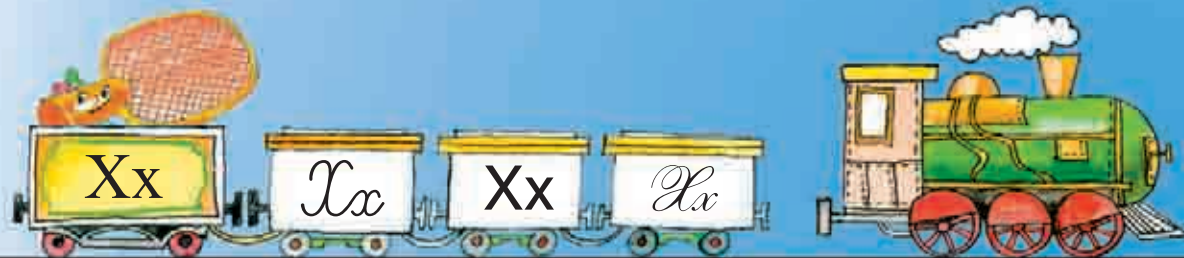

Хвърчило

Над хълма хвърчи хвърчило.
 Махат му храстите за поздрав.
 Хванал съм здраво конца на хвърчилото.
 – Хайде да летим заедно! – усмива ми се то.
 Моето храбро хвърчило!

Христина Христос харесвам хубав троха $\overleftrightarrow{\text{махам}}$

Христина

Харесва ми при баба Христина.
У дома бабината стаичка е най-хубава.
До стената има шкаф. Баба казва,
че е от орех. Ама как от орех?
Орехът е толкова мъничък.

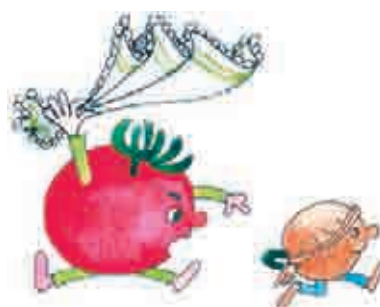

Над леглото на баба има икона. На иконата
е нарисуван Христос. От баба го знам.
Като се храним, баба не дава троха да хвърлим.
Само на гладните врабчета може – през зимата.
Обичам баба Христина. И аз съм Христина.

Хоро

Хороводец хоро вòди,
хоро вòди, ситно ходи.
Орехче го прекатури
и хорото се разтури.

Гладна мегка хоро не играе.

Щщ

Шу шу

к ъ щ а   с в е щ

шу → рец
ка

къ → ща
по

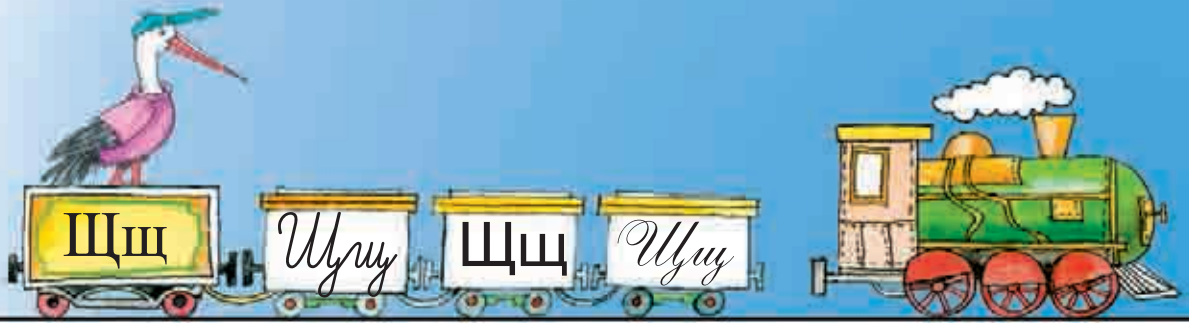
нощ → та
свещ → та
пещ

Щурче в ухото

Щур шурец ме пощури –
шуру свири до зори.
Но не бил щурец в леглото,
а слушалчица в ухото.
Ще си знам аз вече, че
туй е моето шурче.

щъркел щъка щъркелов връщам щърк

Щъркелово писмо

Един щъркел пише писмо. Щъка по ливадата:

– Щрак-щрък! Щрак-щрък!

Като с писалка – пише писмо.

Наесен ще го прати по щъркеловата поща.

Писмото ще дойде напролет.

В него ще пише:

– Връщам се, връщам се! Аз, Щъркът.

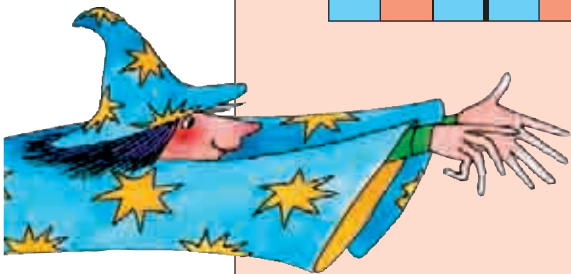
Щърко, кажи на щърка си
да каже на щърка си,
че плаче щърка ѝ.

Юю

Юю

ю → ни
ю → ли
ю → нак

дю → ни
дю → ли

тю → лен
тю → тюн

люк – лук
кюп – куп

Чули-недочули

Чу ли, чу ли, чу ли, чу ли?
Юлка с Юли се прочули,
че през юли върху лед
те танцували балет.

Как така по лед през юли?
Ами с кънки – не дочу ли?
С летни кънки – не по лед,
а в ръка със сладолед.

Юлка компютър пиюкам юнак

Три мишлета

Аз съм Михаил. Всички ми викат Мишо.
А мама – на мама Мишлето.

Мама и татко имат компютър.
И той има мишка. Мишката пише и рисува.

Натиска се с пръстче:

– Клик-клик!

А компютърът пиюка:

– Пию-пию!

Вече написах: юни, юнак, Юлка.

Сега рисувам котарак и мишле.

Татко се смее:

– Мишо с мишка рисува мишка.

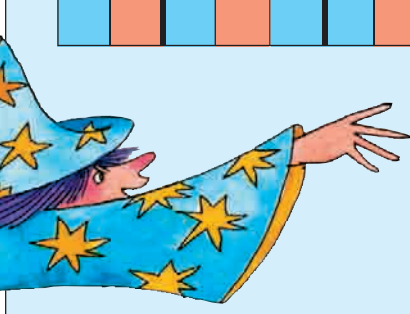
Юнак без рана не може.

Яя

Яя

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--

я	г	о	д	а
---	---	---	---	---

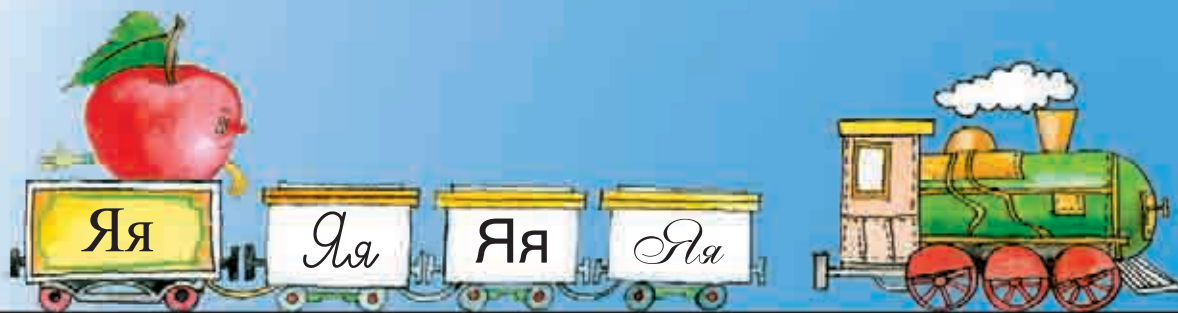
<p>пи →</p> <p>ши →</p> <p>се →</p>	<p>я</p>	<p>бял – бал</p> <p>дял – дал</p> <p>сял – сал</p>	<p>ясен – Ясен</p> <p>явор – Явор</p>
-------------------------------------	----------	--	---------------------------------------

София е столица на България.

я̀б̀лъ̀ка ня̀ко̀га ла̀мя зѐмя Бо̀ян Дѐян Дѐлян

Тримата братя и златната ябълка

Живели някога трима братя – Боян, Деян и Делян.

В двора на братята растяло ябълково дърво.

Всяка година то раждало по една златна ябълка. Но от далечна земя долитала ламя. Откъсвала ябълката и отлитала.

Тримата братя се зарекли да опазят златната ябълка.

Първата година най-големият брат – Боян – останал на двора да я пази.

През нощта долетяла ламята.

Какво се случило по-нататък?

Дълга Яна сянка няма. Що е то?

Йо
йо

йод

йога

Ъо
ъо

Йонко
Йовка
Йордан

Пейо
Стойо

район
майор

Йонко

Йонко свири на устна хармоничка.
Научи го неговият дядо Пейо. Като малък
и той свирел на хармоника.

Вчера дядо Пейо се разболя. Родителите
на Йонко го заведоха в болница. Сега дядо Пейо
е там – на втория етаж, в трета стая.

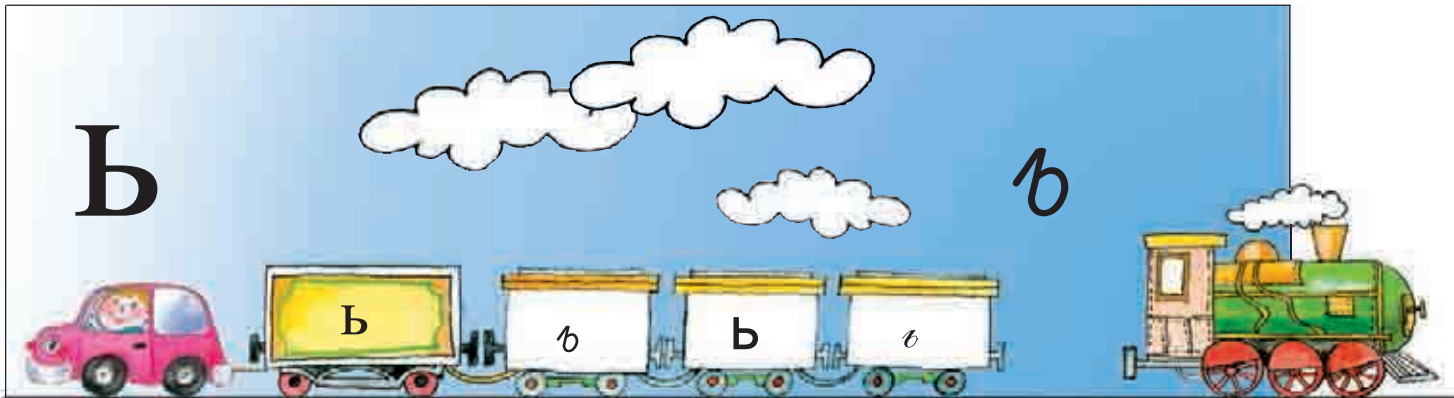
Днес Йонко се върна от училище.
Веднага взе хармоничката.
Изтича в двора на болницата.
Застана под прозорците. Засвири.
Йонко знае – дядо Пейо го чува.
И сигурно го боли по-малко.

Българийо, драга, мила,
земя, пълна с добрини...

Б

б

шофьор

фризьор

Петьо
Пеньо
Вельо

Вальо
Монтьор

Треньор

Бате Таньо е треньор по футбол. Тренира децата от квартал „Коньовица“. Отборът им се нарича „Вихрогон“.

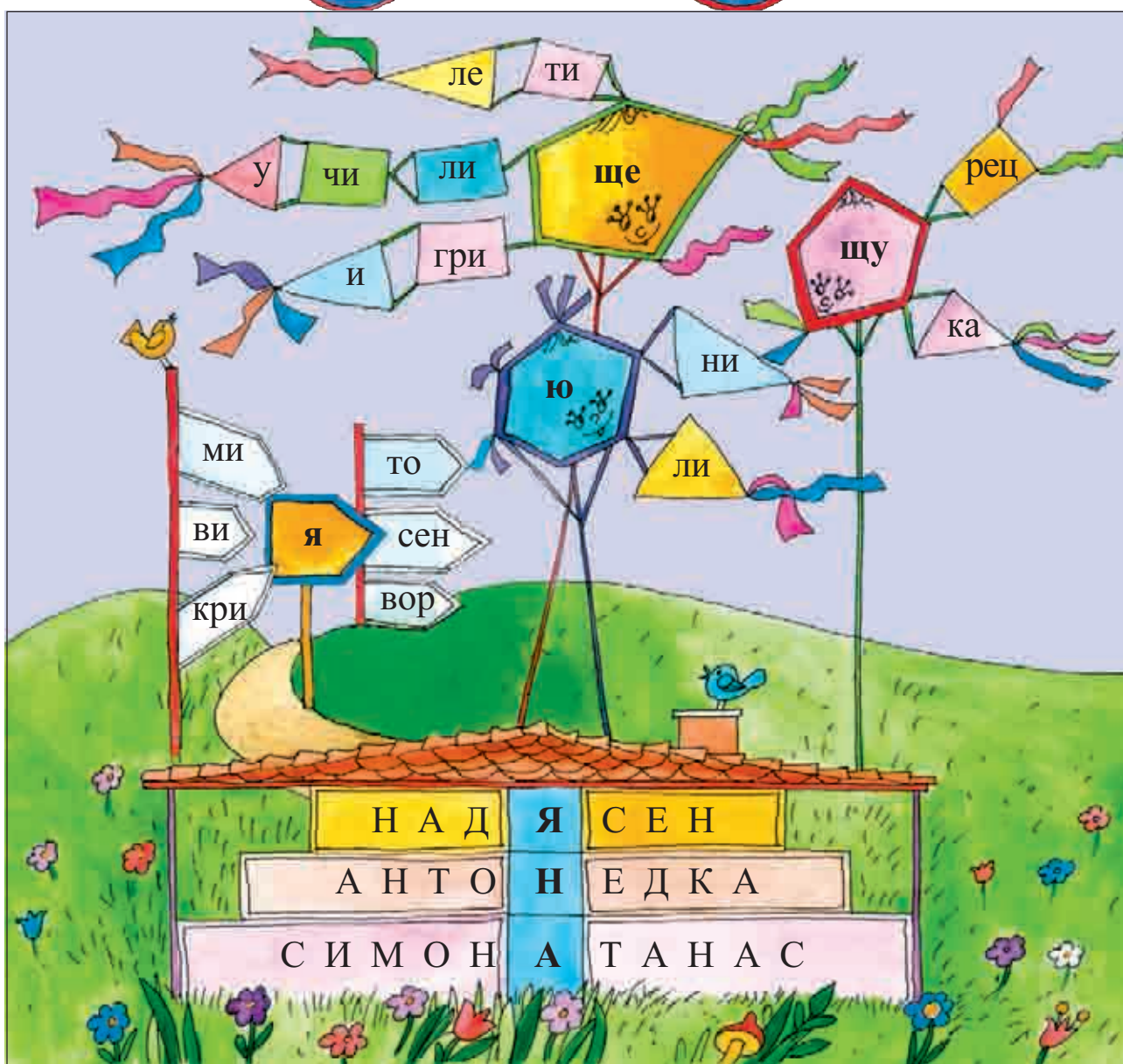
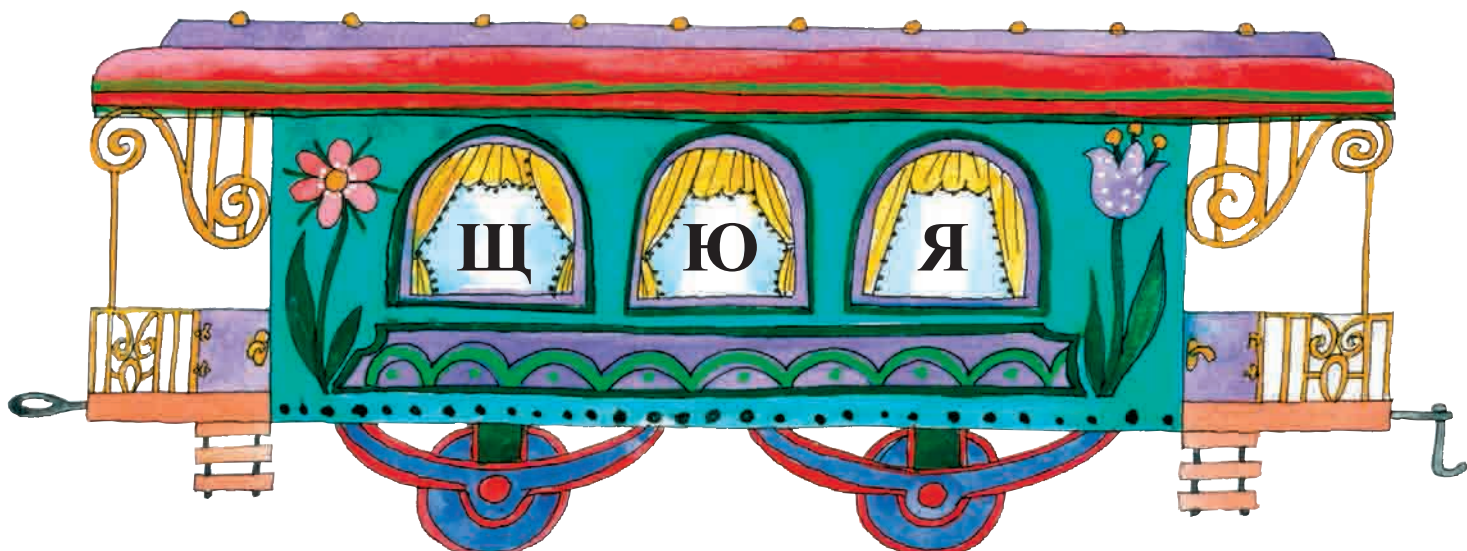
И бате Таньо е бил футболист. Играел си с топката като жонгльор.

Щом отборът побеждава, бате Таньо си пее „Тичай, тичай, коньо, коньо, вихрогоньо“.

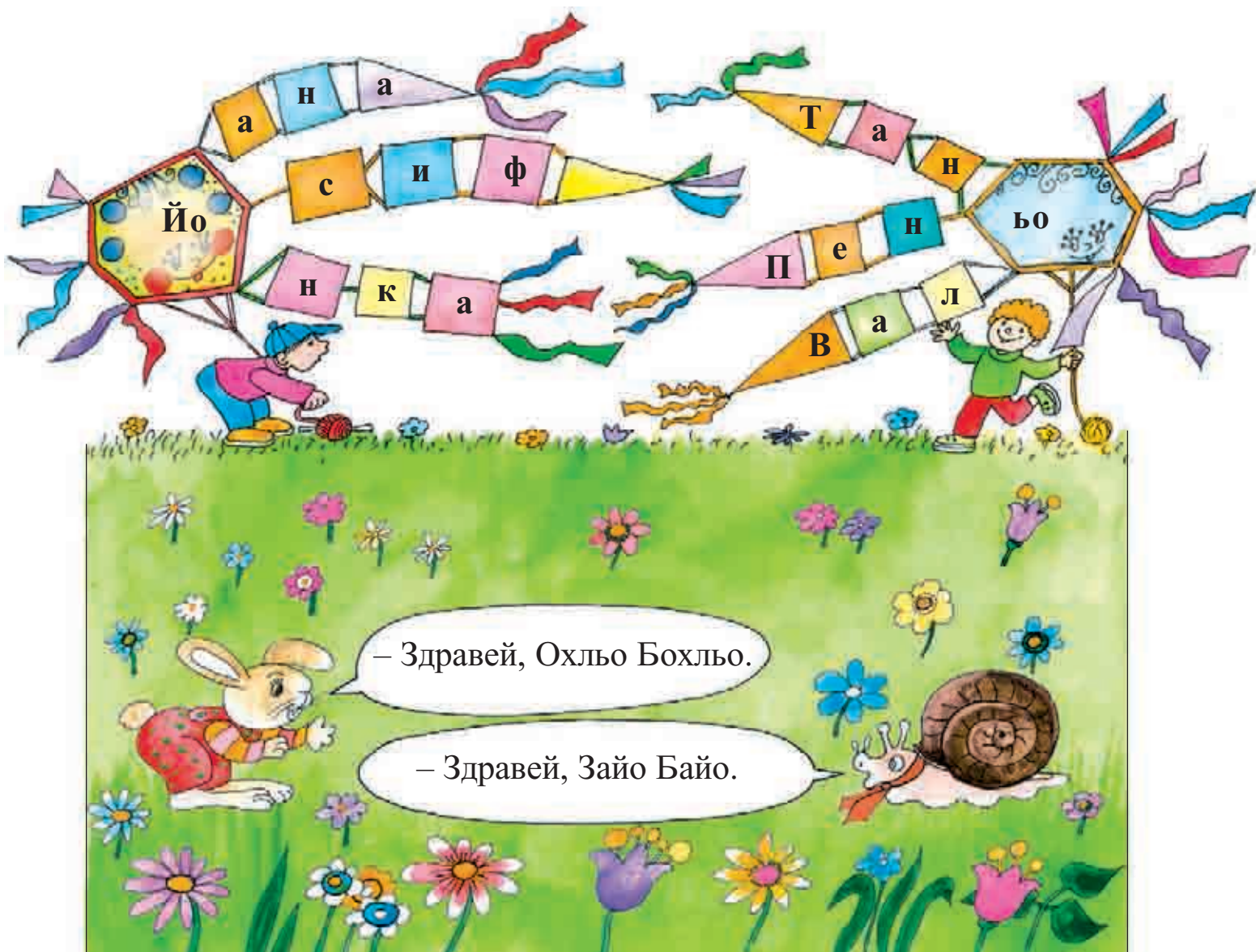
Всички деца от квартала му викат бате Таньо. А пазачът на стадиона го поздравява:

– Добър ден, господин треньор.

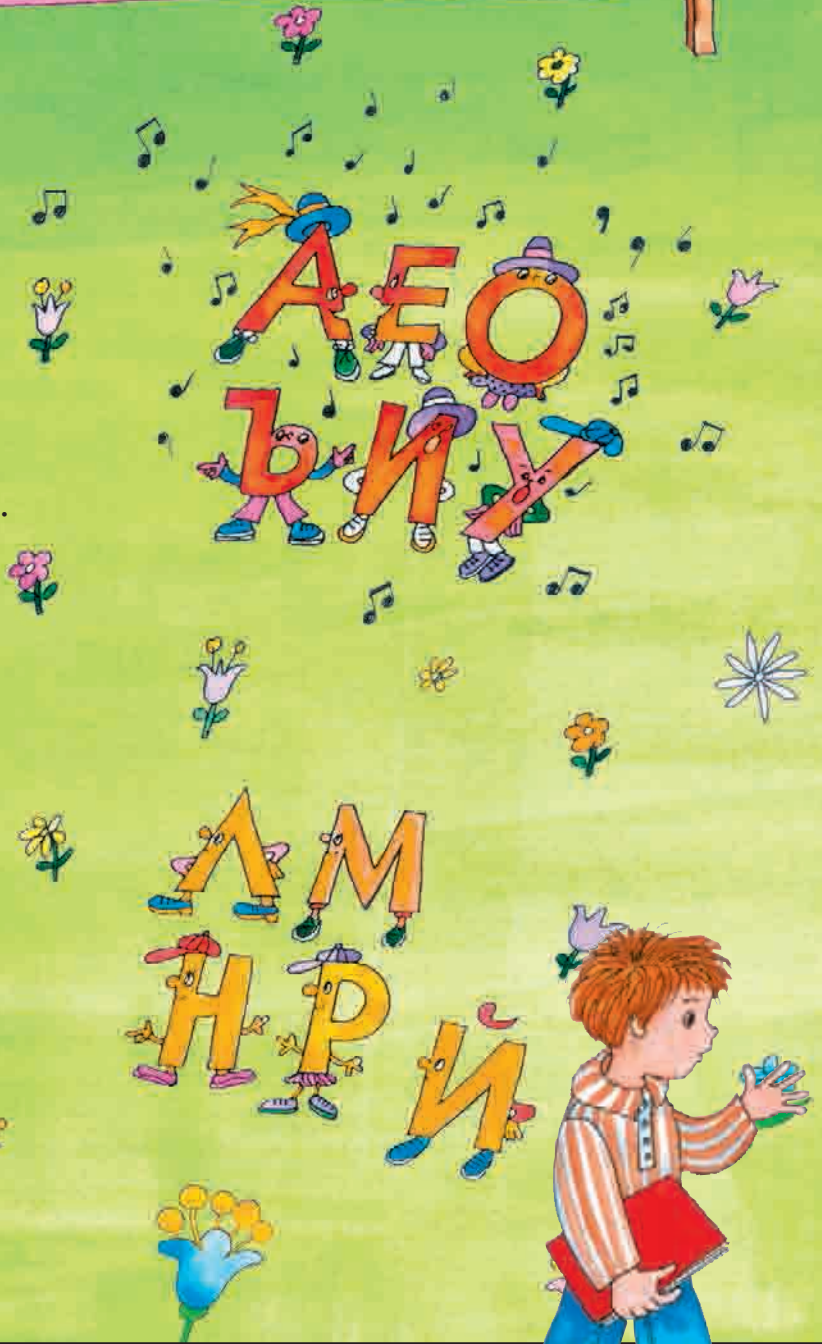

Който се учи, той ще стане!

Песента на буквите

Ние буквички сме ясни,
сговорчиви и добри!
Идат часове прекрасни
с песни, танци и игри.
Нека бъдем умни знаци
в празничния светъл ден.
И на всички първолаци
азбуката да дадем!

А и вие, първолаци,
с песни, танци и игри
винаги да сте юнаци,
да сте умни и добри!
Нека по света ви води
нашият обичан глас.
Братя Кирил и Методий
съчиниха ни за вас.

Св. св. Кирилл
и Методий

Напред!
Науката е слънце!

Песента на синчеца

Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.

Кат небето се синея,
ако ситно и да съм,
с мойта хубост хубавея
всяка нива, слог и хълм.

Аз съм синчец, аз съм радост,
бодил по мен не расте,
аз съм просто като радост.
Аз съм мило кат дете.

Бог самичък ме посея
и поля ме да раста,
на свобода аз живея,
на простора си цъфтя.

Малко цвете съм в полето,
аз съм синия синчец,
любя въздуха, небето,
кича полския венец.

Татковина

Хубава си, татковино –
име сладко, земя рай;
сърце младо и невинно
за теб трепка, та играй.

Мили ми са планините
и на север, и на юг;
драги ми са равнините,
набраздени с нашия плуг.

Дор на небо ясно слънце,
дор на очи свят, живот,
ще обичам аз от сърце
таз земя и тоз народ.

Подготвителен период 4

Текст – питам, отговарям, разговарям, разказвам 4

За първи път на училище 4

Първият учебен ден 5

На уроци 6

Игри 7

Трите пеперуди – приказка 8

Устна реч – интересният разговор; разговаряме по телефона; учителката ни разказва; от телевизията научаваме 9

Нашето семейство 10

Изречение – съставяне на изречения 11

Случки у дома 11

Дума – какво назоваваме с нея 12

Пролетни цветя 12

Сричка – делене думите на срички. Сричката в думата 12

Морски свят 12

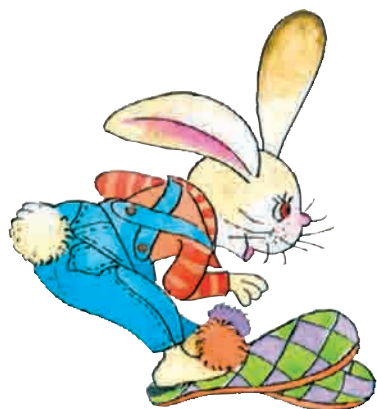
Звук – упражнения в звуков анализ 13

Есенни дарове 13

Зимна приказка 13

Обобщение 14

Веселата сладкарница 14

Основен период 16

Гласните звукове и техните букви Аа, Ъъ, Оо, Уу, Ее, Ии 16

Любимото ми агънце 16

Веселият оркестър 17

Ана и Ина 17

На детската площадка 18

Футболисти 19

Чадърът на Ежко 19

В детската стая 20

Подаръкът 21

Буквата на Охлюва 21

Улицата към училището 22

Мишлето и слонът 23

Ученичка 23

Есен в гората 24

Палавият вятър 25

Червеното елече 25

Новата ми рокля 26

Закачки 27

Ина и Иван – певци 27

Обобщение 28

Вагончето на гласните 28

Задави се Меца – приказка 29

Съгласните звукове и техните букви Мм, Нн, Лл, Рр, Йй 30

Мама 30

Във ваната 31

Лакомите мечета 31

Имена 32

Приспивна песен 32

Неправилно пресичане 33

С буква Н до носорога 33

Мама и Лили 34

Ало	35
Мила има лале	35
В дъжда	36
На ролери	37
Да прием чай	38
През май	39
Умна маймуна	39
<i>Обобщение</i>	40
Вагончето на М, Н, Л, Р, Й	40
Вълшебникът	41

Съгласните звукове и техните букви – Бб, Пп, Вв, Фф, Дд, Тт, Зз, Сс, Жж, Шш, Гг, Кк,

Дж, Чч, Дз, Цц	42
Боби	42
Банани и балони	43
Поли и Моли	44
На Пирин	45
Вени и Вили	46
Море и вана	47
Рибар и врани	47
На фара	48
Фланели	49
Коледа	50
Добър ден	52
Додо (1)	53
Тип-топ	54
Додо (2)	55
Имен ден	56
Зима	57
Слон и балон	58
Симеон	59
По телефона	59
По релсите	60
Жива вода	61
Домошари	62
Два шала	63
Дъга	64
Гого и Гу-гу	65

Калинка	66
Китара за Катето	67
Бъди здрав	68
Джип и тенджера	69
Чик и Рик	70
Часовникът на Чавдар	71
Звънчето Дзън-дзън	72
Цирк	74
На концерт	75
<i>Обобщение</i>	76
Вагончето на звучни – беззвучни съгласни	76
От дума в дума	77

Звук и буква Хх	78
Хвърчило	78
Христина	79
Хоро	79

Букви Щщ, Юю, Яя	80
Щурче в ухото	80
Щъркелово писмо	81
Чули-недочули	82
Три мишлета	83
България	84
Тримата братя и златната ябълка	85

Буквосъчетание ЙО йо, буква ъ, буквосъчетание ъо	86
Йонко	86
Треньор	87
<i>Обобщение</i>	88
Вагончето на Щ, Ю, Я, ЙО, ЪО .	88
Хвърчила	89

Празник на буквите	90
Песента на буквите	90

Песента на синчеца – Иван Вазов	92
Татковина – Петко Р. Славейков	93

*Владимир Стефанов Попов
Мария Симеонова Бунева
Лилия Евгениева Вълкова*

БУКВАР ЗА 1. КЛАС

*Рецензенти: доц. д-р Петя Костадинова, Станка Пенчева
Редактор Силвия Цветанска
Художник на корицата Буян Филчев
Художник на илюстрациите и графичен дизайн Маглена Константинова
Художник редактор Светла Благоева
Технически редактор Йорданка Иванова
Коректор Мила Томанова-Димитрова*

ISBN 978-954-01-1234-3

Българска. Издание I/тираж 2011 г. Формат 60x90/8. Печ. коли 12. Изд. коли 12.
Код 10101504046.

Издателство „Просвета – София“ АД – София 1618, ул. „Земеделска“ 2
www.prosveta.bg

Печат „Нова Принт“ АД – Пловдив

*Владимир Попов
Мария Бунева
Лилия Вълкова*

БУКВАР

1.

Безплатен екземпляр
за разпространение в системата
на народната просвета

ISBN 978-954-01-1234-3

9 789540 112343

Издателство
ПРОСВЕТА
е член на Асоциацията
на европейските
издатели
на учебници

EEPAG